

ЗАҢ КОНСУЛЬТАЦИЯЛАРЫ ЮРИДИЧЕСКИЕ КОНСУЛЬТАЦИИ

1 (181) 2021

Байыпты кеңеске баға жетпейді!

Хороший совет не имеет цены!

«Хасанов адвокаттық кеңесі» мекемесі

ЗАҢ ҚЫЗМЕТТЕРІ НАРЫҒЫНДА 25 ЖЫЛДАН АСТАМ
ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУДЕ

Учреждение «Адвокатская контора Хасанов»
БОЛЕЕ 25 ЛЕТ НА РЫНКЕ ЮРИДИЧЕСКИХ УСЛУГ

Сіздерге мынадай білікті көмек көрсете аламыз:

Предлагаем вам квалифицированную помощь:

• **Қылмыстық, азаматтық және әкімшілік құқық бұзушылық істер бойынша сіздердің мүдделеріңізді білдіру және қорғау.**
Төлемақы тараптардың келісімі бойынша.

• **Абонементтік негізде заң қызметтерін көрсету:**

- ауызша және жазбаша консультациялар;
 - жобалар, шарттар, келісімдер, басқа да құқықтық құжаттар жасау және олардың сараптамасы.
- Дайындайды:
- наразылықтар, талап қоюлар, шағымдар;
 - әр түрлі құқық салалары (әкімшілік, қылмыстық, азаматтық және т.б.) бойынша құқықтық қорытынды дайындау.
- Ай сайынғы құны – 100 000 теңге.

Жоғарыда аталған немесе өзге де заң қызметтерін бір рет көрсету тараптардың келісімі бойынша бөлек ақы төлеу арқылы жүзеге асырылады.

• **Құқықтық аудит**

Компания қызметінің азаматтық, еңбек, корпоративтік құқық саласындағы қолданыстағы нормативтік актілердің талаптарына сәйкестігі айқындалады. Компанияның белгілі бір операциялар мен мәмілелерді жасауына байланысты қатерлерін бағалау жүргізіледі.
Құқықтық аудит жүргізілгеннен кейін есеп және ұсыныстар беріледі.
Қызметтердің құны жұмыс көлеміне қарай және тараптардың келісімі бойынша анықталады.

• **В представлении и защите ваших интересов по уголовным, гражданским и делам об административных правонарушениях.**
Оплата по договоренности сторон.

• **Юридическое обслуживание на абонементной основе:**

- устные и письменные консультации;
 - составление проектов, договоров, соглашений, других правовых документов и их экспертиза.
- Подготовка:
- претензий, исков, жалоб;
 - подготовка правовых заключений по различным отраслям права (административное, уголовное, гражданское и др.).
- Ежемесячная стоимость - 100 000 тенге.

Разовое предоставление вышеперечисленных или иных юридических услуг осуществляется за отдельную плату по договоренности сторон.

• **Правовой аудит**

Определяется соответствие деятельности компании к требованиям действующих нормативных актов в области гражданского, трудового, корпоративного права. Проводится оценка рисков компании, связанных с совершением определенных операций и сделок.
По окончании проведения правового аудита предоставляется отчет и рекомендации.
Стоимость услуг определяется объемом работ и по соглашению сторон.

Барлық мәселелер бойынша мына телефондарға хабарласыңыздар:
+7 (727) 262 06 12, info@khassanov.kz

Біз сіздерге пайдамызды тигізуге асықпыз!

По всем вопросам обращаться:

+7 (727) 262 06 12
info@khassanov.kz

Мы рады быть вам полезными!

**Республикалық
заң журналы**
2021 ж. қаңтар-ақпан
2002 ж. 1 қаңтардан бастап шығады

**Республиканский
юридический журнал**
январь-февраль 2021 г.
Издается с 1 января 2002 г.

Меншік иесі және шығарушы:
“Мемлекеттік қызмет –
Государственная служба” ЖШС.

Бас редактор
Хасанов Г.Г.

Құрастырушылар
Хасанов Г.Г.
Хасанов В.Г.
Хасанов Э.Г.

Аудармашы
Қаназова Ұ.М.

Корректор
Дюскалиева Ж.С.

Журналды ҚР Мәдениет және
ақпарат министрлігі,
Ақпарат және мұрағат комитеті
17.04.2014 ж. есепке қойған.
Есепке қойылғаны туралы
куәлік № 14306-Ж.

Басуға қол қойылды: 17.02.2021 ж.
Пішімі 70x100 ¹/₁₆,
Шартты баспа табағы 7,5.

Жазылу индексі - 75845
“Қазпошта” АҚ,
“Евразия Пресс” агенттігі ЖШС,
“Эврика Пресс” ЖШС, “Express Press
Astana” ЖШС каталогтарында.

© Материалдарды редакцияның
келісімімен көшіріп басуға болады.
Журналға сілтеме жасау міндетті.

Мекенжайы:
Қазақстан Республикасы, 050013
Алматы қ., Желтоқсан көш., 177 а
Тел: 8 (727) 2620612
E-mail: info@gossluzhba.kz

Собственник и издатель:
ТОО “Издательство “Мемлекеттік
қызмет – Государственная служба”.

Главный редактор
Хасанов Г.Г.

Составители
Хасанов Г.Г.
Хасанов В.Г.
Хасанов Э.Г.

Переводчик
Қаназова У.М.

Корректор
Дюскалиева Ж.С.

Журнал поставлен на учет
Министерством культуры и
информации РК, Комитетом
информации и архивов 17.04.2014 г.
Свидетельство о
постановке на учет № 14306-Ж.

Подписано в печать: 17.02.2021 г.
Формат 70x100 ¹/₁₆,
Условный печатный лист 7,5.

Подписной индекс – 75845
в каталогах АО “Қазпочта”,
ТОО Агентство “Евразия Пресс”,
ТОО “Эврика Пресс”,
ТОО “Express Press Astana”.

© Перепечатка материалов возможна
с согласия редакции.
Ссылка на журнал обязательна.

Адрес:
Республика Казахстан, 050013
г. Алматы, ул. Желтоқсан, 177 а
Тел: 8 (727) 2620612
E-mail: info@gossluzhba.kz

**жеке және
занды тұлғаларға**

ҚҰҚЫҚТЫҚ КӨМЕК КӨРСЕТЕДІ

- ✓ соттағы өкілдік пен қорғау (қылмыстық, азаматтық істерді, әкімшілік істерді жүргізу)
- ✓ ҚР құқығының барлық салалары бойынша ауызша және жазбаша консультациялар
- ✓ шарттар жасау, оларды жасасу кезінде қатысу, сараптама
- ✓ заңды тұлғаларды тіркеу, қайта тіркеу, тарату
- ✓ абонементтік негізде консультациялық қызмет көрсету
- ✓ ҚР заңдарының, жарлықтарының, қаулыларының және басқа да нормативтік актілерінің мәтіндерін беру

ОКАЗЫВАЕТ ПРАВОВУЮ ПОМОЩЬ

**физическим
и юридическим лицам**

- ✓ представительство и защита в суде (уголовные, гражданские дела, дела административного производства)
- ✓ устные и письменные консультации по всем отраслям права РК
- ✓ разработка договоров, участие при их заключении, экспертиза
- ✓ регистрация, перерегистрация, ликвидация юридических лиц
- ✓ консультативное обслуживание на абонентной основе
- ✓ предоставление текстов законов, указов, постановлений и других нормативных актов РК

"ХАСАНОВ" АДВОКАТТЫҚ КЕҢСЕСІ
050013, Алматы қ., Желтоқсан көш., 177 а,
Тел: 8 (727) 262-06-12
e-mail: info@khassanov.kz

СПОРТТЫҚ ЖӘНЕ ТУРИСТІК ҚҰҚЫҚ ОРТАЛЫҒЫ

ЗАҢ ҚЫЗМЕТТЕРІН ҰСЫНАДЫ:

СПОРТТА:

- ✓ клубтар мен ойыншылар арасындағы әр түрлі дауларды шешуде, оның ішінде тыйым салынған заттарды (допинг) пайдалануға қатысты мәселелер бойынша консультация беру және көмек көрсету;
- ✓ халықаралық спорт федерацияларымен және қауымдастықтарымен іскерлік хат-хабар алмасуды жүргізу, ағылшын тілінде әр түрлі құжаттар жасау;
- ✓ спорт клубтары, спорт ұйымдары, бапкерлер үшін жарғылар, регламенттер, тәртіптік қағидалар, ережелер және басқа да көмекші құжаттар әзірлеу;
- ✓ демеушілік, еңбек, шаруашылық және басқа да келісімшарттар әзірлеу, оларды жасасуға қатысу және одан әрі қолдау көрсету, оның ішінде жүзеге асырылатын мемлекеттік сақтық алуларды қолдау;
- ✓ клубтардың (трансферлердің) трансферлік саясатын заң тұрғысынан қолдау, трансферлік келісімшарттар әзірлеу;
- ✓ құқықтық құжаттарды (оның ішінде тіркеуші, рұқсат беруші, сондай-ақ еңбек, азаматтық-құқықтық шарттарды және басқа құжаттарды) заң тұрғысынан тексеру;
- ✓ спорт саласындағы интеллектуалдық меншікті қорғау;
- ✓ спорт саласындағы салықтық құ-

қықтық қатынастар бойынша консультациялар;

- ✓ қызмет тиімділігі және оны жақсарту мақсатында қызмет бағыттары мен түрлері бойынша маркетингтік зерттеулер жүргізу және соңынан ұсыныстар беру;
- ✓ жарнама;
- ✓ ұлттық және халықаралық спорт федерациялары мен қауымдастықтары органдарында спорттық қатынастарға қатысушылар атынан өкілдік ету және олардың мүдделерін қорғау;
- ✓ Қазақстанның жалпы юрисдикциялық соттарында, Лозанна қ. (Швейцария) Халықаралық спорттық төрелік сотында өкілдік ету және мүдделерін қорғау;
- ✓ спортты дамытуға байланысты өзге де қызметтер көрсету.

ТУРИЗМДЕ:

- ✓ туризмнің барлық мәселелері бойынша жазбаша және ауызша консультациялар беру, әр түрлі шарттарды әзірлеу және сараптау;
- ✓ құқықтық құжаттарды заң тұрғысынан тексеру;
- ✓ абонементтік негізде туристік ұйымдардың қызметін құқықтық қолдау;
- ✓ дауларды сотқа дейінгі тәртіппен шешу;
- ✓ сотта клиенттің мүддесін көздеп өкілдік ету.

«Спорттық және туристік құқық орталығы» ЖШС

050013, Алматы қ., Желтоқсан көш., 177а

тел.: 8 (727) 262-06-12

e-mail: info@abonement.kz

Мазмұны

Алғысөз	5
Қабылданған қысқартулар	7
Азаматтық құқық	8
Корпоративтік құқық	9
Келісімшарт құқығы	10
Тұрғын үй құқығы	11
Жер құқығы	12
Кедендік құқық	14
Спорт құқығы	15
Салық құқығы	16
Әлеуметтік қамсыздандыру құқығы	18
Мұрагерлік құқық	19
Қылмыстық құқық	20
Еңбек құқығы	22
Неке және отбасы құқығы	23
Әкімшілік құқық	24
Кәсіпкерлік құқық	26
Азаматтық іс жүргізу құқығы	27
Қылмыстық-процестік құқық	28
Қылмыстық-атқару құқығы	30
Әскери құқық	31
Медициналық құқық	32

Кымбатты оқырмандар!

Журналдың осы санында, оның бөлімдерінде сіздердің назарларыңызға азаматтық құқық бойынша – сақтандыру төлемімен қамтылмаған жол-көлік оқиғасы салдарынан келтірілген зиянды өтеу, жарамдылық мерзімі өткен тауармен келтірілген зиянды өтеу туралы; корпоративтік құқық бойынша – қатысушының (құрылтайшының) толық серіктестіктің міндеттемелері бойынша жауапкершілігі, Акционерлік қоғамның алтын акциясы туралы; келісімшарт құқығы бойынша – келісімшартқа қосымша келісімді нотариалды куәландыру, келісімшарт бойынша айыппұлдар қолдану туралы; тұрғын үй құқығы бойынша – бейнекамера орнатудан бас тарту және оған техникалық қызмет көрсету шығындарын төлемеу құқығы, үй-жайлар (пәтерлер) иелері кооперативінің тексеру комиссиясының уәкілеттіктері туралы; жер құқығы бойынша – тиісті кворумның болмауына байланысты жер комиссиясы отырысын жарамсыз деп тану, шетелдікті жер учаскесіне құқығынан айыру туралы; кеден құқығы бойынша – 2021 жылдың қаңтарында кеден заңнамасына енгізілген өзгертулер, тауарларды жеке пайдалануға арналған тауар деп тану туралы; спорт құқығы бойынша – республикалық және жергілікті деңгейлерде түрлі спорт жарыстарын өткізу, Арнайы Олимпиада ойындары туралы; салық құқығы бойынша – жеке кәсіпкердің банктік шоттары бойынша барлық шығыс операцияларын тоқтата тұру, жеке практикамен айналысатын тұлғаға қатысты салық мониторингін өткізу туралы; әлеуметтік қамсыздандыру құқығы бойынша – 2021 жылы зейнетақы мөлшерінің өзгеруі, зейнетақылар бойынша әлеуметтік жеңілдіктер, еңбек жағдайлары зиянды жер асты жұмыстарында жұмыс істейтін адамдар үшін әлеуметтік жәрдемақылар туралы; мұрагерлік құқығы бойынша – заңнамада белгіленген 6 айдың аяқталуын күтпей мұраға қалдырылған ақша қаражатын алу, ұсыну құқығымен мұрагерлік туралы; қылмыстық құқық бойынша – жазаны жеңілдетуге немесе адамды қылмыстық жауаптылықтан босатуға мүмкіндік беретін шынайы өкінудің кінәні мойындау туралы процестік келісімнен айырмашылығы, паракорлық үшін жауапкершілікті күшейту туралы; еңбек құқығы бойынша – радиациялық қауіпті аймақтарда жұмыс істейтін жұмыскерге экологиялық жеңілдіктер, келісім комиссияларында еңбек дауларын қарау тәртібі, оның құқықтары мен өкілеттіктері және оны құру міндеттілігі туралы; неке

және отбасы құқығы бойынша – некені жарамсыз деп тану негіздері, күйеуі келіспеген жағдайда сотқа некені бұзу туралы арыз беру туралы; әкімшілік құқық бойынша – жүргізушілердің қоқыс тастағаны үшін әкімшілік жауаптылығы, әкімшілік құқық бойынша ескерту туралы; кәсіпкерлік құқық бойынша – импортталатын тауарлардағы ақпаратты мемлекеттік және орыс тілдерінде жазу және оны орналастыру тәртібі, уәкілетті мемлекеттік органдар тексеру жүргізу кезінде негізге алатын нормативтік акт туралы; азаматтық процестік құқық бойынша – азаматтық процестегі сот жарыссөздері, соттан талап арызын қайтарып алу туралы; қылмыстық-процестік құқық бойынша – жасырын тергеу әрекеттері туралы, ҚР Қылмыстық кодексінің 131-бабы (қорлау) бойынша қылмыстық жауаптылыққа тарту туралы; қылмыстық-атқару құқығы бойынша – шартты жазаны мерзімінен бұрын алып тастау, адам құқықтары жөніндегі уәкілетті органдарға шағымдар мен өтініштер беру кезінде құпиялылықты қамтамасыз ету туралы; әскери құқық бойынша – келісімшарт бойынша әскери қызметке шақырылудан бас тарту, Қазақстанның әскери доктринасы туралы; медициналық құқық бойынша – ақылы медициналық қызметтер көрсету, Қазақстанда коронавирусқа қарсы вакцинацияның міндеттілігі туралы консультациялар ұсынылған.

Қымбатты біздің оқырмандарымыз! Сұрақтарыңызды жолдаңыздар, біз оларға ықыласпен жауап береміз.

Қазір **2021 жылға** журналға жазылу жалғасып жатқанын естеріңізге сала кеткіміз келеді. Егер журналымыз сіздерді қызықтырған болса, оған «Қазпошта» АҚ, «Евразия-Пресс» ЖШС, «Эврика-Пресс» ЖШС, «Express Press Astana» ЖШС таратушы компаниялары арқылы жазыла аласыздар. Журналдың жазылу индексі – **75845**.

Сонымен бірге, «Мемлекеттік қызмет – Государственная служба» баспасы» ЖШС мынадай мерзімді басылымға жазылуды ұсынады:

«Мемлекеттік қызмет – Государственная служба» журналы. Жазылу индексі – **75578**.

Біздің журналдарымыздың басылым тілдері – мемлекеттік және орыс тілдері.

Сонымен қатар сіздердің аталған басылымдарда жарнама жариялай алатындарыңызды хабарлаймыз.

Алматы қ. анықтама телефондары: 8 (727) 262-06-12.

Біздің басылымдарға жазылыңыздар!

Сіздермен журнал беттерінде қуана жүздесеміз!

Қабылданған қысқартулар

ҚР – Қазақстан Республикасы

АК – Азаматтық кодекс

АПК – Азаматтық процестік кодекс

ҚК – Қылмыстық кодекс

ҚПК – Қылмыстық-процестік кодекс

КК – Кеден кодексі

ӘҚБТК – Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодекс

Салық кодексі – Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы кодекс

ҚАК – Қылмыстық-атқару кодексі

Азаматтық құқық

1. Жақында көлігімде келе жатқанымда басқа көлікпен соқтығысып, апатқа ұшырадым. Бұл көлік жеке компанияға тиесілі болып шықты. Жүргізуші осы оқиғаға кінәлі деп танылды, бірақ келтірілген шығынды өтеуден бас тартты. Жеке компанияға қатысты сақтандыру төлемімен қамтылмаған залалды өтеу талабымен сотқа тікелей жүгіне аламын ба?

Көлік құралдары, соның ішінде автокөліктер, жоғары қауіп көздеріне жатады. Сондықтан, Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 931-бабына сәйкес, қызметі айналасындағылар үшін жоғары қауіптілікпен байланысты заңды тұлғалар мен азаматтар (көлік ұйымдары, өнеркәсіп орындары, құрылыстар, көлік құралдарының иелері және т.б.), егер зиян дәулей күштердің немесе жәбірленушінің теріс пиғылының салдарынан пайда болғанын дәлелдемесе, жоғары қауіптілік көздері келтірген зиянды өтеуге міндетті.

Зиянды өтеу міндеті меншік құқығымен, шаруашылық жүргізу құқығымен немесе жедел басқару құқығымен немесе кез келген басқа да заңды негізбен (мүліктік жалдау шарты, көлік құралын басқару құқығына берілген сенімхат, көздерді беру туралы күзіретті органның өкімі арқылы және т.б.) жоғары қауіптілік көзін иеленуші заңды тұлғаға немесе азаматқа жүктеледі.

Осылайша, Сіз жоғары қауіп көзі (сіздің жағдайда – автокөлік) бар жеке компанияға қатысты талап арызын беруге құқылысыз.

2. Мен дүкеннен сақталу мерзімі аяқталмаған екі құты қоюландырылған сүт сатып алдым. Құтылардың бірін ашқанда қоюландырылған сүттің бұзылғанын, тұтынуға мүлдем жарамсыз екенін көрдім. Бұл жағдайда не істеу керек және қайда бару керек?

Қазақстан Республикасының «Тұтынушылардың құқықтарын қорғау туралы» Заңының 15-бабына сәйкес, тиісті емес сападағы тауар сатылған тұтынушы, егер сатушы оған тауардағы кемшіліктер жөнінде айтпаса, өз таңдауы бойынша: 1) сатып алу бағасын мөлшерлес кемітуді; 3) тауардағы кемшіліктерді жоюға жұмсаған өз шығыстарын өтеуді; 4) соған ұқсас маркалы (модельді, артикулді) тауарға ауыстыруды; 5) сатып алу бағасын тиісінше қайта есептей отырып, басқа маркалы (модельді, артикулді) сондай тауарға ауыстыруды; 6) шартты бұзуды және тауар үшін төленген ақшалай соманы қайтаруды талап

етуге құқылы. Жоғарыда көрсетілген талаптарды тұтынушы тауарды сатып алу орны бойынша қоюға құқылы.

Осылайша, Сіз бүлінген тауарды дүкенге әкеліп, әкімшіге көрсетуіңіз керек. Сауда нүктесі ақшаны қайтарады немесе өнімді тиісті сападағы, жарамдылық мерзімі қалыпты тауарға айырбастайды. Азық-түліктің сақталу мерзімі қалыпты болса, бірақ тауардың өзі сөзсіз бүлінген болса да, ол қайтаруға жатады. Сізде тауарды сатып алғаныңызды растайтын сатып алу күні мен уақыты көрсетілген касса түбіртегі болғаны жөн. Егер дүкен Сіздің талаптарыңызды қанағаттандырудан бас тартса, тұтынушылар құқығын қорғау қоғамдарының біріне немесе сотқа жүгінуге құқылысыз.

Корпоративтік құқық

1. Толық серіктестіктің міндеттемелері бойынша қатысушының (құрылтайшының) жауапкершілігі қандай?

Қазақстан Республикасының «Шаруашылық серіктестіктері туралы» Заңының 10-бабына сәйкес, толық серіктестіктің мүлкі жеткіліксіз болған жағдайда қатысушылары оның міндеттемелері бойынша өзіне тиесілі барлық мүлкімен ортақтасып жауап беретін шаруашылық серіктестігі толық серіктестік деп танылады. Ортақтасқан міндеттеме түсінігі Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 287-бабында берілген, онда несие берушілердің әрқайсысы міндеттемені толық атқаруды талап етуге құқылы, ал борышқорлардың әрқайсысы орындауға міндетті болуына сәйкес көп жақтар қатысатын міндеттеме ортақтасқан міндеттеме деп танылады деп көрсетілген.

Егер бұл шартта көзделсе немесе заң құжаттарында белгіленсе, соның ішінде міндеттеменің мәні бөлінбейтін кезде ортақтасқан міндеттеме немесе ортақтасқан талап пайда болады.

2. Акционерлік қоғамның алтын акциясы деген не?

«Алтын акция» – корпоративтік құқықтың шартты атауы. Оны құрылтай жиналысы (жалғыз құрылтайшының шешімі) немесе акционерлердің жалпы жиналысы енгізеді. «Алтын акция» вето құқығына ие (лат. veto – «тыйым саламын» сөзінен шыққан) – адамның шешім қабылдауға біржақты тәртіпте тыйым салу уәкілетін білдіреді) бір акционерге тиесілі болады. «Алтын акция» иесінің акционерлердің жалпы жиналысының, директорлар кеңесі мен атқарушы органның шешімдеріне қоғам жарғысында белгіленген мәселелер бойынша вето

қою құқығы болады. Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 129-бабына сәйкес, алтын акция бағалы қағаз болып табылмайды.

Алтын акцияны енгізу тәртібі және оның иесінің құқықтары Қазақстан Республикасының «Акционерлік қоғамдар туралы» Заңының 13, 36, 41, 53, 57, 59-баптарымен реттеледі.

Келісімшарт құқығы

1. Кезінде біздің компания жылжымайтын мүлікті сатып алу-сату шартын жасасқан және нотариалды куәландырған. Қазір жоғарыда аталған шартқа қосымша келісім жасау қажеттігі туындады. Бұл келісімді міндетті түрде нотариалды куәландыру керек пе?

Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің (бұдан әрі – ҚР АҚ) 402-бабына сәйкес, шартты өзгерту және бұзу тәртібі туралы келісім, егер заңдардан, шарттан немесе іскерлік қызмет өрісіндегі әдеттегі құқықтардан өзгеше туындамаса, шарт жасалатын сияқты нысанда жасалады. ҚР АҚ-нің осы бабының талаптарына және сөзбен түсіндірілген нақты мәніне сүйенетін болсақ, егер сату-сатып алу нотариалды куәландырылса, оған қосымша келісім де нотариалды куәландырылуы керек.

2. Контрагентпен шарт жасасқан кезде біздің компания шарт талаптарын бұзғаны үшін тұрақсыздық айыпақысы түріндегі айыппұл санкцияларын қарастырмаған. Контрагент шарт бойынша міндеттемелерді өрескел бұзды және ақшалай қаражат бізге шарт талаптарын бұза отырып, тым кеш қайтарылды. Бұл жағдайда біздің компания контрагентке қарсы қандай да бір айыппұл санкцияларын қолдана ала ма?

Бұл жағдайда Сіз контрагенттен заңды тұрақсыздық айыпақы төлеуді талап етуге құқылысыз. Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің (бұдан әрі – ҚР АҚ) 295-бабына сәйкес, несие беруші тараптардың келісімінде айыпақы төлеу міндеті көзделген-көзделмегеніне қарамастан, заңдарда белгіленген айыпақы төлеуді (заңды айыпақы) талап етуге құқылы. Заңды айыпақыны есептеу үшін ҚР АҚ-нің 353-бабының 1-тармағын басшылыққа алу керек, онда біреудің ақшасын заңсыз пайдаланғаны үшін субъектінің жауаптылығы көзделген, атап айтқанда: ақша міндеттемесін орындамау салдарынан біреудің ақшасын заңсыз пайдаланғаны не оларды төлеу мерзімін өткізіп

жібергені, не оларды негізсіз алғаны немесе басқа адамның есебіне сақтағаны үшін тұрақсыздық айыпақы төленуге тиіс. Айыпақының мөлшері ақша міндеттемесін немесе оның тиісті бөлігін орындаған күнгі Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген базалық мөлшерлеме негізінде есептеледі. Борышты сот тәртібімен өндіріп алу кезінде сот несие берушінің таңдауы бойынша Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қуыным жасалған немесе шешім шығарылған немесе іс жүзінде төленген күнгі базалық мөлшерлемесін негізге ала отырып, несие берушінің талабын қанағаттандыра алады. Егер заң актілерінде немесе шартта айыпақының өзге мөлшері белгіленбесе, осы ережелер қолданылады.

Тұрғын үй құқығы

1. Мен көппәтерлі тұрғын үйде тұрамын. Біздің үйдің кіреберісіне бейнебақылау камерасы орнатылды. Мен бұл қажет емес деп санаймын және мұндай қондырғыға келісім берген жоқпын. Айтыңызшы, менің бейнекамераны орнатудан бас тартуға және оған техникалық қызмет көрсетуге төлем жасамауға құқым бар ма?

Қазақстан Республикасының «Тұрғын үй қатынастары» туралы Заңының (бұдан әрі – Заң) 50-бабының 1-тармағына сәйкес, кондоминиум объектісін басқаруға және кондоминиум объектісінің ортақ мүлкін күтіп-ұстауға арналған шығыстарға жатпайтын қосымша шығыстар пәтерлердің, тұрғын емес үй-жайлардың меншік иелеріне олардың жазбаша келісімінсіз және (немесе) жиналыстың шешімінсіз жүктелмейді. Аталған мәселе бойынша жазбаша келісім алу және (немесе) жиналыс шешімін шығару да Заңмен, атап айтқанда, 42-1 және 42-2-баптармен реттеледі. Біздің пайымдауымызша, тұрғындардың басым бөлігі Сіздің үйде бақылау камерасын орнатуға келіспеген болса, онда Сізге бұл қызмет көрсетілмеуі керек. Сіз ПИК немесе Сіздің үйге қызмет көрсететін компанияға бейнебақылау қызметтерінен бас тарту туралы өтінішпен жүгінуге немесе бұл мәселені сот тәртібінде шешуге құқылысыз.

2. Үй-жайлардың (пәтерлердің) иелері кооперативінің ревизиялық комиссиясының функциялары мен уәкілеттіктері қандай?

Үй-жайлардың (пәтерлердің) меншік иелері кооперативінің ревизиялық комиссиясы кооператив қызметінің әрбір учаскесіне қаржы-

лық тексеру жүргізуге міндетті. Ревизиялық комиссия кооператив басқармасының жыл сайынғы есебі және басқарма ұсынған кірістер мен шығыстардың жылдық сметасы бойынша қорытынды жасайды. Басқарма мүшелері және олардың отбасы мүшелері немесе басқарма мүшесімен бір пәтерде тұрып жатқан меншік иелері бір мезгілде ревизиялық комиссияның мүшелері бола алмайды. Егер кооператив мүшелері оннан аз болса, ревизиялық комиссияның орнына ревизор сайлана алады. Ревизиялық комиссияны (ревизорды) ПИК мүшелерінің жалпы жиналысы 3 жыл мерзімге сайлайды. Аталған комиссия (ревизор) ревизияны, сондай-ақ кезектен тыс ревизияларды ПИК мүшелерінің талабы бойынша немесе өз бастамасы бойынша жүргізеді. Ревизиялық комиссияны сайлау тәртібі, оның уәкілеттіктері Қазақстан Республикасының «Тұрғын үй қатынастары туралы» Заңының 42-1, 47, 49, 52-1-баптарымен реттеледі.

Жер құқығы

1. Жер комиссиясының отырысы тиісті кворумның болмауына байланысты заңсыз деп таныла ала ма?

Комиссия отырысын заңды деп тану үшін кворумның болуы комиссия шешімдерінің заңдылығын қамтамасыз етудің маңызды элементтерінің бірі болып табылады.

Қазақстан Республикасы Жер кодексінің 43-бабының 2-тармағына және Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары – Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2018 жылғы 27 тамыздағы № 359 бұйрығымен бекітілген Жер комиссиясы туралы үлгі ереженің 16-тармағына сәйкес, «комиссия отырысы, егер оған оның құрамының жалпы санының кемінде үштен екісі қатысса, заңды деп есептеледі». Басқаша айтар болсақ, егер жер комиссиясының отырысы қоғам өкілдерінің біреуінің немесе бірнешеуінің болмауы себепті, комиссия мүшелерінің жалпы санының 2/3-нен аз жалпы санымен өтсе, онда комиссия отырысын тиісті кворум жинаған жоқ және заңсыз деп санауға болады. Сондай-ақ жер комиссиясы құрамындағы қоғамдық кеңестер, мемлекеттік емес ұйымдар, «Атамекен» ҰҚП, жергілікті өзін-өзі басқару органдары өкілдерінің қатысу санына қатысты минималды талаптар бар. Олар қатысып отырған жер комиссиясы мүшелерінің жалпы санының кемінде 50 пайызын құруы тиіс деп белгіленген. Демек, егер қала

әкімдігінің, ауданның шенеуніктері жер комиссиясының отырысын өткізу туралы шешім қабылдаса, бірақ комиссия мүшелерінің бірі немесе бірнешеуі ауырып қалғандықтан, бос болмағандықтан немесе оларға хабарланбағандықтан қоғам өкілдерінен кворум жинай алмаса, онда аталған мүшені шенеуніктердің бірімен немесе басқа қоғам өкілдерімен ауыстыруға тыйым салынады. Бұл жағдайда комиссия отырысы заңсыз деп таныла алады.

2. Мен Қазақстан азаматтығынан бас тартып, Ресей азаматтығын алдым және сол жерге тұрақты тұруға көштім. Сонымен бірге, менің меншігімде Қазақстанда жер учаскесі бар, оны әлі күнге сата алмай жүрмін. Мені осы жер учаскесіне құқықтан айыруы мүмкін бе?

Қазақстан Республикасы Жер кодексінің (бұдан әрі – Кодекс) 23-бабына сәйкес, шаруа немесе фермер қожалығын, өзіндік қосалқы шаруашылық жүргізу, орман өсіру, бағбандық, жеке тұрғын үй және саяжай құрылысы үшін, сондай-ақ үйлерді (құрылыстарды, ғимараттарды) олардың мақсатына сәйкес қызмет көрсетуге арналған жерді қоса алғанда, өндірістік және өндірістік емес, оның ішінде тұрғын үйлерді (құрылыстарды, ғимараттарды) және олардың кешендерін салуға берілген (берілетін) немесе олар салынған жер учаскелері тек қана Қазақстан Республикасы азаматтарының жеке меншігінде болуы мүмкін. Кодекстің 66-бабына сәйкес, Қазақстан Республикасының заң актілерінде көзделген негіздер бойынша тұлға жер учаскесіне осы Кодексте белгіленген нормаларға сәйкес оған (тұлғаға) тиесілі болмайтын құқықты алатын жағдайларда, аталған құқық Қазақстан Республикасының азаматтық заңдарында белгіленген ережелер бойынша үш ай ішінде иеліктен шығарылуға тиіс немесе аталған мерзімде осы Кодекске сәйкес жерге сондай субъектіге тиесілі болатын құқық етіп қайта рәсімделуге тиіс.

Сонымен, егер Сіз Ресей азаматтығын алған болсаңыз және сол жаққа тұрақты тұруға көшіп кетсеңіз, онда Сіз аталған жер учаскесін қайта рәсімдеуге немесе иеліктен шығаруға міндеттісіз.

Егер Сіз иеліктен шығару және қайта тіркеу туралы көрсетілген талапты орындамайтын болсаңыз, жергілікті атқарушы орган жер учаскесін оның орналасқан жері бойынша қайтару туралы талап қоюға құқылы.

Кедендік құқық

1. Сыртқы экономикалық қызметке қатысушылардың өз міндеттемелерін орындауы мәселесі бойынша 2021 жылдың қаңтарында кеден заңнамасына қандай жаңалықтар енгізілді?

2021 жылдың 5 қаңтарында қабылданған «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне кедендік реттеу және кәсіпкерлік қызмет мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңы сыртқы экономикалық қызмет қатысушыларының өз міндеттемелерін адал орындауына көмектесетін түзетулер енгізді.

Атап айтқанда, Қазақстан Республикасының «Кедендік реттеу туралы» Кодексінде (бұдан әрі – ҚР КК) «тәуекел дәрежесінің өлшемшарты» ұғымы енгізілді. Бұл белгілер жиынтығы кедендік бақылау түрлерін немесе кедендік бақылау жүргізуді қамтамасыз ететін шараларды қолдану мақсатында кеден операцияларын іске асыратын тұлғаларды бағалауда басшылыққа алынады. Тәуекелдерді барынша азайту жөніндегі шараларды саралап қолдану мақсатында кеден органдары кедендік операцияларды жасайтын тұлғаларды тәуекел дәрежесінің өлшемшарттары негізінде төмен, орташа немесе жоғары тәуекел деңгейінің санаттарына жатқызу арқылы оларды санаттауды жүзеге асыра алады (ҚР КК 452-бабының 2-тармағындағы өзгертулер). Аталған түзету аясында бизнес-қауымдастық позициясын ескере отырып, тәуекел дәрежесінің құпия және құпия емес өлшемшарттары айқындалған. Құпия болып табылатын ақпараттың тәуекел дәрежесі өлшемшарттарын кеден органы айқындайды. Құпия ақпарат болып табылмайтын ақпараттың тәуекел дәрежесі өлшемшарттарын уәкілетті орган бекітеді (ҚР Қаржы министрлігінің бұйрығымен). Сондай-ақ тәуекелдер бейіндеріндегі және өлшемшарттарындағы ашық ақпарат тізбесі де кеңейтілген. Енді аталған тізбе келесі ақпаратты қамтиды: ҚР кеден заңнамасын бұзғандық үшін қылмыстық немесе әкімшілік жауапкершілікке тарту деректері; кедендік төлемдер, салықтар, арнайы демпингке қарсы баждар, өсімпұлдар, пайыздар бойынша қарыздардың бар-жоғы; уәкілетті орган бекітетін тауарлардың кедендік құнын бақылау кезінде пайдаланылатын тәуекелдердің баға өлшемшарттарын қалыптастыру әдістемесі; уәкілетті орган бекітетін тауарлардың кедендік құнын бақылау кезінде пайдаланылатын баға ақпаратын қалыптастыру әдістемесі туралы.

Түзетулер 2021 жылдың 16 қаңтарынан бастап күшіне енеді.

2. Мен шетелге жиі ұшамын. Кеден заңнамасы бойынша тауарлардың қандай санаттарын жеке пайдалануға арналған тауарлар қатарына жатқызуға болмайды? Бұл мәселені қандай нормативтік акт реттейді?

Жеке пайдалануға арналған тауарларға жатпайтын тауарлар санаттары Еуразиялық экономикалық комиссия Кеңесінің 2017 жылғы 20 желтоқсандағы № 107 «Жеке пайдалануға арналған тауарлармен байланысты жекелеген мәселелер туралы» шешіміне № 6 қосымшаға сәйкес тізбе бойынша айқындалады. Мысалы, оларға келесі тауарлар жатады: 250 г аспайтын мөлшердегі балықтың бекіре түрлерінің уылдырығы; 2,5 кг астам мөлшердегі балық, шаян тектестер (тірі, салқындатылған, мұздатылған); 18 жасқа толған адам өткізетін, жалпы көлемі 5 л асатын этил спирті, алкоголь сусындары және сыра; 18 жасқа толмаған адам өткізетін этил спирті, алкоголь сусындары және сыра; 18 жасқа толған адам өткізетін 200 астам сигарет немесе 50 сигара (сигарилла) немесе 250 г темекі мөлшеріндегі темекі және темекі өнімдері немесе жалпы салмағы 250 г асатын ассортименттегі көрсетілген өнімдер; 18 жасқа толмаған адам өткізетін темекі және темекі өнімдері; Еуразиялық экономикалық одақтың (бұдан әрі – Одақ) кедендік аумағынан әкетілетін, Одаққа мүше мемлекеттің заңнамасымен оларға қатысты кедендік әкелу баждары белгіленген тауарлар (жеке пайдалануға арналған көлік құралының әдеттегі бактеріндегі және жеке ыдыстағы 10 л аспайтын мөлшердегі отынды қоспағанда); табиғи алмаз (Одақтың кедендік аумағынан әкетілетін құны 75 мың АҚШ долларынан аспайтын бриллианттарды қоспағанда) және басқалар (барлығы 20 санат).

Спорт құқығы

1. Қазақстанда республикалық және жергілікті деңгейлерде түрлі спорттық жарыстар өткізу қалай жоспарланады?

Қазақстан Республикасының «Дене шынықтыру және спорт туралы» Заңының 38-бабына сәйкес, республикалық, халықаралық спорттық жарыстар дене шынықтыру мен спорт саласындағы уәкілетті органның шешімі және спорт түрі (түрлері) бойынша аккредиттелген республикалық федерациялармен келісу бойынша спорттық-бұқаралық іс-шаралардың республикалық бірыңғай күнтізбесіне сәйкес

өткізіледі. Облыстық, қалалық және аудандық спорттық жарыстар жергілікті атқарушы органдардың шешімі бойынша және аккредиттелген тиісті жергілікті спорт федерацияларымен келісу бойынша спорттық-бұқаралық іс-шаралардың өңірлік бірыңғай күнтізбесіне сәйкес өткізіледі.

Қазақстан Республикасы Спорт және дене шынықтыру істері агенттігі Төрағасының 2014 жылғы 28 шілдедегі № 294 бұйрығымен бекітілген Спорттық-бұқаралық іс-шаралардың бірыңғай күнтізбесін қалыптастыру қағидаларында бірыңғай күнтізбе мемлекеттік бюджеттен де, спорт федерацияларының себебінен де қаржыландырылатын халықаралық, республикалық және жергілікті деңгейдегі жарыстарды, сондай-ақ спорт жарыстарына дайындау жөніндегі іс-шараларды қамтиды деп белгіленген.

2. Арнайы Олимпиадалық ойындар өткізілетінін естідім, олар туралы айтып берсеңіздер.

Арнайы олимпиадалық ойындар интеллект бұзылыстары бар спортшыларға арналған. Олар 4 жылда бір рет Арнайы олимпиадалық қозғалыс және ХОК (Халықаралық олимпиадалық комитет) қолдауымен өткізіледі. Алғашқы халықаралық Арнайы олимпиадалық ойындар 1968 жылы Чикагода өткізілді. SpecialOlympicsInternational – ақыл-ой кемістігі бар адамдарға арналған спорттық іс-шараларды ұйымдастыру мәселелерімен айналысатын халықаралық ұйым. Арнайы олимпиадалар интеллектуалдық даму бұзылыстары бар адамдарды бейімдеу мақсатында ғана өткізіледі. Жарыстарда ең мықты спортшыны анықтау және спорттық рекордты белгілеу мақсаты жоқ.

1990 жылдың 23 шілдесінде «Қазақстандық Арнайы Олимпиадалар» (ҚАО) ҚҰ немесе SpecialOlympicsKazakhstan құрылды. 1993 жылы оны ҚР ҚОК мойындады және SpecialOlympicsInc-те аккредиттелді.

Салық құқығы

1. Мен жеке кәсіпкермін. Жеке табыс салығы бойынша өсімпұл төлемегенім үшін мемлекеттік кірістер органдары жеке кәсіпкер ретінде ғана емес, жеке тұлға ретінде менің банктік шоттарым бойынша барлық шығыс операцияларын тоқтата тұру туралы бұйрық шығарды. Олардың бұған құқығы бар-жоғын білгім келеді.

Қазақстан Республикасы Кәсіпкерлік кодексінің (бұдан әрі – ҚР КК) 30-бабына сәйкес, Қазақстан Республикасы азаматтарының таза кіріс алуға бағытталған, жеке тұлғалардың өздерінің меншігіне негізделген және жеке тұлғалар атынан, олардың тәуекел етуімен және мүліктік жауапкершілігімен жүзеге асырылатын дербес, бастамашыл қызметі дара кәсіпкерлік болып табылады. ҚР КК-нің 40-бабына сәйкес, дара кәсіпкерлер өз міндеттемелері бойынша, Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес өндіріп алу қолданылмайтын мүлікті қоспағанда, өздерінің барлық мүлкімен жауапты болады.

Қазақстан Республикасының «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» Кодексінің (Салық кодексі) 118-бабының 1-тармағы 3) тармақшасына сәйкес, салық төлеуші (салық агенті) – заңды тұлғаның, заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесінің, Қазақстан Республикасында қызметін тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезиденттің, дара кәсіпкер, жеке практикамен айналысатын адам ретінде тіркеу есебінде тұрған жеке тұлғаның банктік шоттары (корреспонденттікті қоспағанда) бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру Қазақстан Республикасының заңдарында айқындалған тәртіппен, тәуекел деңгейі орташа санатқа жатқызылған салық төлеуші (салық агенті) бюджетке салықтық берешекті өтемеген жағдайда – салықтық берешекті өтеу туралы хабарлама табыс етілген күннен бастап он жұмыс күні өткен соң жүзеге асырылады.

Сонымен қатар, Салық кодексінің жоғарыда аталған нормасында мемлекеттік кірістер органдарының дара кәсіпкердің жеке тұлға ретінде ашылған банк шоттары бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұруына тыйым салу белгіленбеген.

2. Жеке практикамен айналысатын адамға қатысты салықтық мониторинг жүргізіле ме?

Қазақстан Республикасының «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» Кодексінің (Салық кодексі) 1-бабының 1-тармағы 19) тармақшасына сәйкес, жеке практикамен айналысатын адам – жекеше нотариус, жеке сот орындаушысы, адвокат, кәсіпқой медиатор. Өз кезегінде, салық мониторингі коммерциялық ұйымдар болып табылатын салық төлеушілерге қатысты жүзеге асырылады (Салық кодексінің 129–133-баптары). Сондықтан жеке практикамен айналысатын адамдарға қатысты салық мониторингі жүргізілмейді.

Әлеуметтік қамсыздандыру құқығы

1. 2021 жылы зейнетақы мөлшері бойынша қандай өзгерістер болды?

Қазақстан Республикасының «2021–2023 жылдарға арналған республикалық бюджет туралы» Заңына сәйкес, 2021 жылдың 1 қаңтарынан бастап жасына байланысты және еңбек еткен жылдары үшін зейнетақы төлемдері, инфляция деңгейін 2 пайызға оза отырып, 7 пайызға өсті. Жасы бойынша ең төменгі зейнетақы мөлшері 43 272 теңге.

Базалық зейнетақы мөлшері 5%-ға көтерілді. 2021 жылдың 1 қаңтарынан бастап оның ең төменгі мөлшері 18 524 теңгені құрайды. 1 қаңтардан бастап базалық зейнетақы төлемін ескергенде, зейнетақының ең төменгі мөлшері 61 796 теңгені құрайды.

2. Қазақстанның қолданыстағы заңнамасында еңбек жағдайлары зиянды жерасты жұмыстарында жұмыс істейтін адамдарға жәрдемақы қарастырылған ба?

1998 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша талап етілетін жеңілдікті еңбек өтілін өтеген азаматтарды әлеуметтік қорғау мақсатында «Жерасты және ашық кен жұмыстарында, еңбек жағдайлары ерекше зиянды және ерекше ауыр жұмыстарда немесе еңбек жағдайлары зиянды және ауыр жұмыстарда істеген адамдарға берілетін мемлекеттік арнайы жәрдемақы туралы» Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 13 шілдедегі № 414-І Заңы № 1 тізім бойынша– 2000 жылдың 1 қаңтарынан бастап, № 2 тізім бойынша – 2008 жылдың 1 қаңтарынан бастап мемлекеттік әлеуметтік жәрдемақы енгізілді.

Қазіргі уақытта № 1 және № 2 тізімдер бойынша арнайы мемлекеттік жәрдемақыларды тағайындау «Жерасты және ашық кен жұмыстарындағы, еңбек жағдайлары ерекше зиянды және ерекше ауыр жұмыстардағы өндірістердің, жұмыстардың, кәсіптердің, лауазымдар мен көрсеткіштердің № 1 Тізімін және Еңбек жағдайлары зиянды және ауыр жұмыстардағы өндірістердің, жұмыстардың, кәсіптердің, лауазымдар мен көрсеткіштердің № 2 Тізімін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1999 жылғы 10 желтоқсандағы № 1930 Қаулысына сәйкес жүзеге асырылады.

№ 1 және № 2 Тізімдерге сәйкес мемлекеттік арнайы жәрдемақы тағайындау құқығы туралы мәселені шешу үшін жұмыс орнында белгіленген нысанда берілген жұмыс сипатын немесе еңбек жағдайын

растайтын анықтама талап етіледі, онда бөлімге, жұмыс түріне және негізге сілтеме жасай отырып, жұмыс кезеңі, лауазымы көрсетіледі.

Ұйым таратылған жағдайда мұрағат директорының мөрімен және мұрағатшының қолымен расталған жұмыс орны, атқарған қызметі, кәсібі, жұмыс кезеңдері, мұрағат ісінің нөмірі, оның парағы көрсетілген мұрағаттық анықтама ұсынылады, мұрағат құжаттары болмаған жағдайда, ол сот органдары арқылы анықталады.

Жәрдемақы тағайындау туралы заң талаптарына сәйкес келген жағдайда, жәрдемақыға құқық пайда болған соң азамат қандай да бір мерзіммен шектеусіз кез келген уақытта жүгінуге құқылы.

Егжей-тегжейлі ақпарат алу үшін тұрғылықты жеріңіз бойынша «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясына» КЕАҚ (ХҚО) хабарласуыңызға болады.

Мұрагерлік құқық

1. Мен мұра құрамына кіретін ақшалай қаражатты заңнамада белгіленген алты айдың аяқталуын күтпей-ақ ала аламын ба?

Мұраға қалдырылған мүлікті, соның ішінде ақшаны, алу үшін Сіз мұрагер болып танылуыңыз керек, сондай-ақ мұраны заңнамада көзделген тәртіпте қабылдауға тиіссіз. Жалпы қағида бойынша мұраға құқық туралы куәлік мұра ашылған күннен бастап алты ай өткен соң беріледі. Сонымен бірге, Қазақстан Республикасы Азаматтық Кодексінің 1073-бабы 2-тармағының 2-бөлігіне сәйкес, өсиет бойынша да, заң бойынша да мұрагерлік кезінде, егер нотариуста куәлік берілуін сұраған адамдардан басқа тиісті мүлікке не бүкіл мұраға қатысты басқа мұрагерлер туралы анық деректер болмаса, куәлік аталған мерзім өткенге дейін де берілуі мүмкін. Мазмұны осыған ұқсас норма Қазақстан Республикасы Әділет министрінің 2012 жылғы 31 қаңтардағы № 31 бұйрығымен бекітілген «Нотариустардың нотариаттық іс-әрекет жасау ережесінің» 120-тармағында да қарастырылған.

Осыған байланысты біз Сізге мұра ашылған орын бойынша нотариусқа жүгінуге кеңес береміз.

2. Ұсыну құқығы бойынша мұрагерлік нені білдіреді?

Расында да, мұрагерлік құқықта ұсыну құқығы бойынша мұрагерлік деген ұғым бар. Ол Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінің

1067-бабында қамтылған, онда мұра ашылғанға дейін немесе мұра қалдырушымен бір мезгілде қайтыс болған заңды мұрагердің үлесі осы Кодекстің 1061-бабының 2-тармағында, 1062-бабының 2-тармағында және 1063-бабының 2-тармағында көзделген жағдайларда ұсыну құқығы бойынша оның тиісті ұрпақтарына өтеді және олардың арасында тең бөлінеді деп көрсетілген. Басқаша айтар болсақ, егер заң бойынша мұрагер (заң бойынша мұрагерлердің бірінші, екінші және үшінші кезектері) мұра ашылғанға дейін немесе мұра қалдырушымен бір уақытта қайтыс болса, онда оның үлесі ұсыну құқығы бойынша оның тиісті ұрпақтарына ауысады және олар арасында тең бөлінеді. Мұрагер мүдделерін заң бойынша білдіретін мұндай өкілдер мұра қалдырушының келесі туыстары бола алады: немерелер және олардың ұрпақтары – мұрагерлердің бірінші кезегі құқығы бойынша; мұра қалдырушының бір әке, бір шешеден туған және әкесі немесе шешесі бөлек аға-інілері мен апа-қарындастарының (сіңлілерінің) балалары (мұра қалдырушының немере іні-қарындастары, жиендері) – мұрагерлердің екінші кезегі құқығы бойынша; мұра қалдырушының немере аға-інілері, апа-қарындастары (сіңлілері) – мұрагерлердің үшінші кезегі құқығы бойынша.

Сонымен, тірі болған жағдайда тиісті кезек шегінде мұраға ие болатын қайтыс болған мұрагердің орнын басатын, заң бойынша бірінші, екінші, үшінші кезектегі мұрагерлердің ұрпақтары ғана ұсыну құқығы бойынша мұрагерлер бола алады. Ұсыну бойынша мұрагерлік жалпы ережелерді сақтай отырып, мұра қалдырушы қайтыс болған күннен бастап алты ай мерзім ішінде тиісті құжаттарды нотариусқа ұсыну жолымен жүзеге асырылады.

Қылмыстық құқық

- 1. Кінәні мойындау туралы процестік келісімнің жазаны жеңілдетуге немесе адамды қылмыстық жауаптылықтан босатуға мүмкіндік беретін шынайы өкінуден айырмашылығы туралы білгім келеді.**

Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің (бұдан әрі – ҚР ҚК) 65-бабына сәйкес, шынайы өкіну – адамның айыбын мойындап келуі, қылмыстық құқық бұзушылықты ашуға, тергеп-тексеруге ықпал етуі. Бұл қылмыстық құқық бұзушылықпен келтірілген зиянды қалпына келтіреді. ҚР ҚК-нің аталған бабының екінші бөлігінде

көрсетілген қылмыстарды қоспағанда, шынайы өкіну қылмыстық құқық институты ретінде тек қана қылмыстық теріс қылық жасаған немесе қылмысты алғаш рет жасаған адамдарға қатысты қолданылады.

Кінәні мойындау туралы мәміле нысанындағы процестік келісім күдікті, айыпталушы келтірілген күдікпен, айыппен келіскен жағдайда онша ауыр емес, ауырлығы орташа не ауыр қылмыстар туралы істер бойынша жасалады. Теріс қылықтар, іс-әрекетті есі дұрыс емес күйде жасаған, ерекше ауыр қылмыстар туралы істер бойынша кем дегенде бір жәбірленушінің келісімі болмаған жағдайда, мұндай келісім жасалмайды. Процестік келісім Қазақстан Республикасының Қылмыстық-процестік кодексінің 612–614-баптарымен реттеледі.

2. Қазақстанда парақорлық үшін жауапкершілік күшейтіледі деп естідім. Шынымен солай ма?

Расында да, Қазақстанда 2021 жылдан бастап сыбайлас жемқорлық қылмыстарына жататын парақорлық үшін бұрынғыдан гөрі қатаң жаза-лайтын болады. Егер бұрын Қазақстан Республикасының Қылмыстық Кодексінің (бұдан әрі – ҚР ҚК) 367-бабының 2-бөлігінде көзделген қылмыс (айтарлықтай мөлшерде пара беру) үшін ең жоғарғы санкция 5 жыл бас бостандығын айыру болған болса және, сәйкесінше, бұл қылмыс ауырлығы орташа қылмыс деп танылған болса, қазіргі уақытта жазаның ең жоғарғы шегі 7 жыл болып белгіленді. Бұл аталған қылмысты автоматты түрде тиісті құқықтық зардаптары бар (мерзімінен бұрын шартты түрде босатуға тыйым салу, жазаны қауіптілігі төмен колонияда өтеу мүмкіндігінің болмауы) ауыр қылмыстар қатарына қосады.

Бас бостандығынан айыру мерзімдерінің ұзартылуымен қоса, пара беру және пара беруге делдалдық үшін айыппұлдар мөлшері де көбейтілді. Мысалы, ҚР ҚК-нің 367-бабының 1-бөлігі бойынша пара бергендер үшін еселенген айыппұлдың ең төменгі мөлшері екі есе көбейтілді – параның он еселенгеннен жиырма еселенген сомасы мөлшеріне дейін. Делдалдар үшін де еселенген айыппұл мөлшерінің шегі екі есе көбейтілді: ҚР ҚК-нің 368-бабының 1-бөлігі бойынша «параның бес еселенгеннен он еселенгенге дейінгі сомасы мөлшерінде дейін» болған, енді – «параның он еселенгеннен жиырма еселенгенге дейінгі сомасы мөлшерінде» болды.

1. Радиациялық қауіпті аймақтарда жұмыс істейтін жұмыскер үшін экологиялық жеңілдіктер бар ма?

Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 127-1-бабына сәйкес, экологиялық апат пен радиациялық қатер аймақтарында еңбек қызметін жүзеге асыратын жұмыскерлер үшін кепілдіктер Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленеді.

Мәселен, «Семей ядролық сынақ полигонындағы ядролық сынақтардың салдарынан зардап шеккен азаматтарды әлеуметтік қорғау туралы» Қазақстан Республикасының Заңы (бұдан әрі – Заң) залалданған аумақтар әсерлі эквивалентті мөлшерінің шамасына қарай: төтенше радиациялық қауіпті аймақ; ең жоғары радиациялық қауіпті аймақ; жоғары радиациялық қауіпті аймақ; ең төмен радиациялық қауіпті аймақ; жеңілдікті әлеуметтік-экономикалық мәртебесі бар аумақ деп бөлінеді.

Заңның 13-бабына сәйкес, жоғарыда көрсетілген аумақтарда тұрып жатқан азаматтардың мына аймақтар бойынша төмендегідей қосымша еңбекақы алуға: төтенше радиациялық қауіпті аймақ бойынша – 2 айлық есептік көрсеткіш; ең жоғары радиациялық қауіпті аймақ бойынша – 1,75 айлық есептік көрсеткіш; жоғары радиациялық қауіпті аймақ бойынша – 1,5 айлық есептік көрсеткіш; ең төмен радиациялық қауіпті аймақ бойынша – 1,25 айлық есептік көрсеткіш; жеңілдікті әлеуметтік-экономикалық мәртебесі бар аумақ бойынша – 1 айлық есептік көрсеткіш алуға құқылы. Бұған қоса, аталған тұрғындар мына аймақтар бойынша төмендегідей жыл сайын ақысы төленетін қосымша демалыс алуға: төтенше радиациялық қауіпті аймақ бойынша – 14 календарьлық күні бар; ең жоғары радиациялық қауіпті аймақ бойынша – 12 календарьлық күні бар; жоғары радиациялық қауіпті аймақ бойынша – 10 календарьлық күні бар; ең төмен радиациялық қауіпті аймақ бойынша – 7 календарьлық күні бар; жеңілдікті әлеуметтік-экономикалық мәртебесі бар аумақ бойынша 5 календарьлық күні бар демалыс алуға құқылы.

2. Келісу комиссияларында еңбек дауларын қарау тәртібі, оның құқықтары, уәкілеттіктері және құрылу міндеттілігі туралы айтып берсеңіздер.

Келісу комиссиясы – тұрақты жұмыс жасайтын орган, оның қызметінің мақсаты жұмыскерлер мен жұмыс берушілер арасындағы

дербес еңбек дауларын шешу болып табылады. Келісу комиссиясы жұмыс беруші мен жұмыскерлер өкілдерінің бірдей санынан тепе-тең негізде ұйымдарда, оның филиалдары мен өкілдіктерінде құрылады. Еңбек заңнамасы бойынша барлық дербес еңбек дауларын ең алдымен келісу комиссиясы шешуі керек және реттелмеген мәселелер бойынша ғана немесе келісу комиссиясының шешімі орындалмаған жағдайда ғана сот шешеді.

Келісу комиссиясының қарауына жалпы ереже бойынша нақты жұмыскер мен жұмыс беруші арасындағы барлық дербес еңбек даулары жатады. Төмендегі еңбек даулары келісу комиссиясының қарауына жатпайды:

заңды тұлғалардың атқарушы органдарының басшыларымен (олар тек сотта қаралады);

үй жұмыскерлерімен (олар тараптардың келісімі бойынша немесе сотта шешіледі);

жұмыс беруші шағын кәсіпкерлік субъектісі болып табылатын істер (өйткені олардың келісу комиссияларын құрмауына жол беріледі).

Егер еңбек дауы туындаған сәтте комиссия құрылмаған болса, мұндай даудың ескіру мерзімі ұйымда келісу комиссиясы құрылғанға дейін тоқтатыла тұрады.

Келісу комиссиясын құру және жұмыс жасау тәртібі жұмыс беруші мен жұмыскерлердің өкілдері арасындағы жазбаша келісіммен ұжымдық шартта белгіленеді және Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 15-бабымен реттеледі.

Неке және отбасы құқығы

1. Занда некені жарамсыз деп танудың негіздері қарастырылған ба?

Егер некеге тұру кезінде некеге тұру шарттары бұзылған болса немесе неке құруға кедергілер болған болса, онда сот некені жарамсыз деп тани алады. Некені жарамсыз деп танудың құқықтық негіздерінің тізбесі Қазақстан Республикасы «Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» Кодексінің 25-бабының 1-тармағында қамтылған, ол түбегейлі болып табылады және кеңінен талқылауға жатпайды. Мұндай негіздер: неке құрудың белгіленген шарттарын, соның ішінде жасқа қатысты талаптарды, бұзу; өзара некеге тұруына жол берілмейтін адамдардың некеге тұруы; егер тараптардың немесе тараптардың бірінің некеге тұру ниеті болмаса, жалған неке қию.

Сондай-ақ егер неке мәжбүрлеп құрылған болса, некеге отырған адамдардың біреуі екіншісінен құрылған отбасы мүшелеріне, жеке басының және қоғамның қауіпсіздігіне нақты қауіп төндіретін ауруы бар екенін жасырса, неке жарамсыз деп таныла алады.

Некені жарамсыз деп тану туралы талап арызбен сотқа жүгінуге ерлі-зайыптылардың бірі де, олардың мұрагерлері, қамқоршылары да құқылы. Егер некені сот жарамсыз деп таныса, онда ол мүлде құрылмаған және ол некеде тұрған адамдардың арасында ешқандай құқықтар мен міндеттемелер пайда болған жоқ деп есептеледі (иеленген мүлкі ортақ болып саналмайды, алиментке құқықтар пайда болмайды, т.б.).

2. Мен ажырасу үшін сотқа жүгінбекшімін, бірақ күйеуім ажырасуға үзілді-кесілді қарсы. Бұл жағдайда не істеу керек және бұл факт сотта бізді ажырастырудан бас тартуға әсер етуі мүмкін бе?

Алдымен Сізге жұбайыңыздың ажырасуға келісіміне қол жеткізуге кеңес береміз. Егер бұған қол жеткізсеңіз, процесс тезірек және оңайырақ өтеді. Қазақстан Республикасының «Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» Кодексінің (бұдан әрі – Кодекс) 19-бабының 3-тармағына сәйкес, ерлі-зайыптылар некені (ерлі-зайыптылықты) бұзу туралы сотқа өтініш берген күннен бастап бір ай өткен соң неке (ерлі-зайыптылық) сот тәртібімен бұзылады. Егер, әсіресе, ерлі-зайыптылар мүлікті бөлуді және балаларға алимент төлеуге қатысты мәселелерді реттейтін келісім жасаса, шешім шығару үшін бір сот отырысы жеткілікті болуы мүмкін.

Егер ерлі-зайыптылардың бірі үзілді-кесілді қарсы болса, сот бірінші отырыстан кейін, Кодекстің 20-бабына сәйкес, ерлі-зайыптыларды татуластыруға шаралар қабылдауға және істі қарауды кейінге қалдырып, ерлі-зайыптыларға татуласуға алты ай шегінде мерзім ұсынуға құқылы.

Егер осы мерзім өткен соң талап арыз берушінің ниеттері өзгермесе, екінші тараптың қарсылығына қарамастан, неке бұзылады.

 Әкімшілік құқық

1. Жүргізушілердің көлік жүргізу кезінде немесе аялдамада қоқыстарды, бос бөтелкелер мен темекі қораптарын тура жолға лақтыратынын жиі көреміз. Жүргізушілердің мұндай әрекеттері үшін қандай да бір әкімшілік жауапкершілік бар ма?

Қазақстан Республикасының «Әкімшілік құқық бұзушылық туралы» Кодексінің (бұдан әрі – ҚР ӘҚБтК) 505-бабына сәйкес, қалалар мен елді мекендердің аумақтарын абаттандыру қағидаларын бұзу, сондай-ақ қалалар мен елді мекендер инфрақұрылымы объектілерін бұзу, жасыл екпелерін жою және бүлдіру – ескерту жасауға немесе жеке тұлғаларға – жиырма, шағын кәсіпкерлік субъектілеріне немесе коммерциялық емес ұйымдарға – отыз, орта кәсіпкерлік субъектілеріне – қырық, ірі кәсіпкерлік субъектілеріне бір жүз айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға әкеп соғады. Әкімшілік жаза қолданылғаннан кейін бір жыл ішінде қайталап жасалған дәл сол әрекеттер – жеке тұлғаларға отыз айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға әкеп соғады.

ҚР ӘҚБтК аталған бабының талаптары әдетте дәл сол көлік терезесінен қоқыс пен темекі тұқылдарын тастайтын көлік жүргізушілеріне, сондай-ақ Үлгілік қағидаларды бұзатын өзге әкімшілік теріс қылықтар жасаған адамдарға қолданылады. Қағидаларға мыналар жатады: Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 20 наурыздағы № 235 бұйрығымен бекітілген Жасыл екпелерді күтіп-ұстаудың және қорғаудың үлгілік қағидалары, Қалалар мен елді мекендердің аумақтарын абаттандырудың қағидалары, «Ағаштарды кесуге рұқсат беру» мемлекеттік қызмет көрсету қағидалары.

2. Әкімшілік құқық бойынша ескерту дегеніміз не, оны кім және қалай орындайды?

Ескерту жасау – құқық бұзушыға жазалау-алдын алу әсерін қолдану жөніндегі әкімшілік жазаның ең жеңіл шарасы. Ол шағын әкімшілік құқық бұзушылықтар үшін қолданыла алады. Әкімшілік жаза шарасы ретінде ескерту қаулы шығару және оны әкімшілік жазаға тартылған адамға жолдау арқылы жазбаша түрде жасалады. Қазақстан Республикасы «Әкімшілік құқық бұзушылық туралы» (бұдан әрі – ҚР ӘҚБтК) Кодексінің 43-бабына сәйкес, ескерту жасау әкімшілік жаза қолдануға уәкілеттік берілген соттың, органның (лауазымды адамның) жасалған құқық бұзушылыққа ресми түрде теріс баға беруінен және жеке немесе заңды тұлғаны құқыққа қарсы мінез-құлыққа жол беруге болмайтындығы туралы сақтандырудан тұрады. Ескерту жасау жазбаша нысанда шығарылады. Ескерту жасау түріндегі әкімшілік жаза қолдану туралы қаулыны судья, қаулы шығарған орган (лауазымды адам) ҚР ӘҚБтК-нің 823-бабына сәйкес қаулының көшірмесін тапсыру немесе жолдау жолымен орындайды.

Кәсіпкерлік құқық

- 1. Біз жеке компаниямыз және Ресейде өндірілген тауарлардың импортымен және кейіннен оларды Қазақстанда сатумен айналысамыз. Импорнтталған тауарларда ақпаратты мемлекеттік және орыс тілдерінде жазу тәртібі және жазылатын жері туралы айтсаңыздар. Мұны кім жасауы керек?**

Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2016 жылғы 15 қазандағы № 724 бұйрығымен бекітілген «Өнімді таңбалауға қойылатын талаптар» техникалық регламентінің 8-тармағына (қосымшаны қараңыз) және «Қазақстан Республикасының тілдері туралы» Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі – Заң) 21-бабына (қосымшаны қараңыз) сәйкес, өнімнің таңбалануы туралы ақпарат қазақ және орыс тілдерінде жазылуы керек. Заңның аталған бабында шетелде өндірілген тауарлардың арнайы мәліметтер көрсетілген тауарлық жапсырмалары (этикеткалары), таңбаламалары, нұсқаулықтары импорттаушы ұйымдардың қаражаты есебінен мемлекеттік тілдегі және орыс тіліндегі аудармасымен қамтамасыз етіледі деп көрсетілген. Сонымен қатар, аталған бапта көрнекі ақпараттың барлық мәтіні мынадай ретпен: мемлекеттік тілде – сол жағына немесе жоғарғы жағына, орыс тілінде он жағына немесе төменгі жағына орналасады, бірдей өлшемдегі әріптермен жазылады; қажеттігіне қарай көрнекі ақпараттың мәтіндері қосымша басқа да тілдерге аударылуы мүмкін; бұл жағдайда қаріп өлшемі нормативтік құқықтық актілерде белгіленген талаптардан аспауға тиіс деп көрсетілген.

- 2. Ісін жаңа бастаған кәсіпкер және жеке компанияның басшысы ретінде менің білгім келеді: мемлекеттік органдар қандай нормативтік актінің негізінде тексерулер жүргізеді, олардың құқықтары мен міндеттері қандай? Бұл тексерулер тіркеле ме және қайда тіркеледі?**

Кәсіпкерлер, әсіресе кәсібін енді бастаған кәсіпкерлер, олардың кеңселеріне, кәсіпорнына уәкілетті мемлекеттік органдар жіберген тексерушілер келгенде абыржып қалады. Бұл лауазымды адамдардың мүдделері айтарлықтай кең – патенттің және сертификаттың бар-жоғын тексеруден бастап санитарлық кітапшаға, бақылау-кассалық аппаратына, маңдайшаны мемлекеттік тілде жазуға және т.б. дейін. Олардың бұған құқығы бар, сондай-ақ кәсіпкердің де өзінің коммерциялық мүдделерін қорғауға құқығы бар.

Жеке кәсіпкерлік субъектілерінің қызметіне тексеру жүргізу мәселелері Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексімен (бұдан әрі – ҚР КК) реттеледі («Мемлекеттік бақылау және қадағалау» 13-тарауы). Аталған ҚР КК Қазақстан Республикасында мелекеттік бақылау және қадағалаудың жалпы құқықтық негіздерін айқындайды және бақылау мен қадағалау қызметінің бірыңғай қағидаттарын белгілеуге, сондай-ақ мемлекеттік органдардың, мемлекеттік бақылау мен қадағалау жүргізіліп жатқан жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін қорғауға бағытталған. Сонымен қатар, ҚР КК бақылау және қадағалау органдары жүзеге асыратын тексерулердің жүргізілу тәртібін, бақылау мен қадағалау жүргізген кезде бақылау және қадағалау органдарының, тексерілетін субъектілердің құқықтары мен міндеттерін, олардың құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау жөніндегі шараларды белгілейді.

Тексерулерді құқықтық статистика органдарында тіркеу тәртібі Қазақстан Республикасы Бас Прокурорының м.а. 2020 жылғы 25 желтоқсандағы № 162 «Тексеруді және бақылау және қадағалау субъектісіне (объектісіне) бару арқылы профилактикалық бақылау мен қадағалауды тағайындау туралы актілерді, олардың мерзімдерін ұзарту және күшін жою туралы қосымша актілерді, тексеру және бақылау және қадағалау субъектісіне (объектісіне) бару арқылы профилактикалық бақылау мен қадағалау мерзімдерін тоқтата тұру, қайта бастау, ұзарту, қатысушылар құрамын өзгерту және тексеру және бақылау және қадағалау субъектісіне (объектісіне) бару арқылы профилактикалық бақылау мен қадағалау туралы ақпараттық есепке алу құжаттарын ұсыну және олардың нәтижелері туралы хабарлама-ларды тіркеу қағидаларын бекіту туралы» бұйрығымен белгіленген.

Азаматтық іс жүргізу құқығы

1. Азаматтық процестегі сот жарыссөздері дегеніміз не?

Жарыссөздер – азаматтық процестің ең маңызды және қорытынды бөлігі, онда тараптар бір-бірінің жауаптарын талдай отырып, пікірталасқа деген өз көзқарастарын сотқа ұсынады. Жарыссөздерде бірінші болып сөйлеу құқығы талапкер мен оның өкіліне беріледі. Одан соң жауапкер мен оның өкілі сөйлейді. Жарыссөздер сатысында (әдетте бұл шешім шығару алдында болады) тараптардың әрқайсысы процесс кезінде көргенінің бәрін қорытындылап, шешімді өз пайдасына шешу қажеттігіне сотты сендіруі керек. Осы сатыда қарсы

тарап ұсынған барлық дәлелдемелер мен куәлік түсініктемелерге баға беру өте маңызды. Мысалы, құжаттардың іс бойынша өзге дәлелдемелерге қайшы келетінін, оларға уәкілеттігі жоқ адамның қол қойғанын, т.б. айту керек. Жарыссөздер барысында сұрақтар қойылмайды. Сот процесінің бұл бөлігі бәрінен маңызды, шешуші болғандықтан, жарыссөздерде сөйлеуге дайындыққа аса мән берген жөн. Жарыссөздерде қағаз түрінде сөйлеген дұрыс. Сот жарыссөздері Қазақстан Республикасының Азаматтық процестік кодексінің 217-бабында реттелген.

2. Біздің ЖШС басқа компанияға қарыз және тұрақсыздық айыбын өндіріп алу туралы талап арыз берді. Алайда осыдан кейін жауапкер компания өз еркімен бізге қарыз сомасы мен өсімпұлды төлеп, талап арызды қайтарып алуды сұрады. Бұл жағдайда не істеу керек?

Қазақстан Республикасы Азаматтық процестік кодексінің 152-бабының 1-тармағы 9) тармақшасына сәйкес, талап қоюшы өзі берген талап қою арызын қайтару туралы мәлімдесе, судья талап қою арызын қайтарады. Яғни Сіздің жағдайда Сіз қайтару себептерін көрсете отырып, талап арызды қайтару туралы тиісті арыз беруге тиіссіз. Аталған арызды сотқа бергенге дейін Сіз төлеген мемлекеттік баж салығын жауапкердің қайтаруы туралы мәселені шешіп алуды ұсынамыз. Бұл салық туралы Сіз өз сұрағыңызда айтпағансыз.

Қылмыстық-процестік құқық

1. Жасырын тергеу әрекеттері дегеніміз не?

Қазақстан Республикасының Қылмыстық-процестік кодексінің (бұдан әрі – ҚР ҚПК) 7-бабы 12-тармағына сәйкес, жасырын тергеу әрекеті – ҚР ҚПК-де көзделген тәртіппен және жағдайларда, сотқа дейінгі іс жүргізу барысында, мүдделеріне қатысы бар тұлғаларға алдын ала хабарламай жүргізілетін әрекет.

Қылмыстық-процестік заңнамада көзделген жасырын тергеу әрекеттерінің (бұдан әрі – ЖТӨ) мәні сотқа дейінгі сатыдағы қылмыстық іс аясында іс-әрекеттерді мүдделі адамдарға алдын-ала хабарлаусыз жүргізу болып табылады. ЖТӨ мақсаты – іс бойынша дәлелдемелер алу. ЖТӨ жүргізудің негізі – бір жылдан астам мерзімге бас бостандығынан айыру түріндегі жазаны қарастыратын қылмыстар немесе қылмыстық топ дайындаған және жасаған қылмыстар тура-

лы істер. ЖТӘ-ін тек істің мән-жайы туралы ақпаратты басқа тергеу әрекеттері арқылы алу мүмкін болмаған жағдайларда ғана жүргізу маңызды. Жасырын тергеу әрекеттері қылмыстық іс жүргізуді тікелей жүзеге асыратын сотқа дейінгі тергеу органының (прокурордың, тергеушінің немесе анықтаушының) бастамасы бойынша жүзеге асырылады. Басқа мемлекеттік органдар мен лауазымды адамдардың мұндай құқығы жоқ.

Жасырын тергеу әрекеттері «Жасырын тергеу әрекеттерін санкциялау туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2020 жылғы 11 желтоқсандағы № 5 Нормативтік қаулысының «Жасырын тергеу әрекеттері» 30-тарауы және «Жасырын тергеу әрекеттерін санкциялау туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2020 жылғы 11 желтоқсандағы № 5 Нормативтік қаулысы реттейді. Жасырын тергеу әрекеттерін жүргізу тәртібі Қазақстан Республикасының Бас Прокурорымен келісілген Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2014 жылғы 12 желтоқсандағы № 565, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі төрағасының 2014 жылғы 12 желтоқсандағы № 62, Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2014 жылғы 12 желтоқсандағы № 892, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі бастығының 2014 жылғы 15 желтоқсандағы № 146 және Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеті төрағасының 2014 жылғы 18 желтоқсандағы № 416 бірлескен бұйрығымен бекітілген Жасырын тергеу әрекеттерін жүргізу қағидаларымен реттеледі.

2. Танысымды бұрынғы күйеуі орынсыз қорлайды, абыройы мен қадір-қасиетін кемсітеді. Оның үстіне, үнемі қайталанатын бұл қорлау көбіне әдепсіз түрде және куәгерлердің қатысуымен айтылады. Ол бұрынғы күйеуін ҚР Қылмыстық кодексінің 131-бабы (қорлау) бойынша қылмыстық жауапкершілікке тарта ала ма? Бұл үшін оған не істеу қажет?

Қазақстан Республикасы Қылмыстық-процестік кодексінің (бұдан әрі – ҚР ҚПК) 32-бабының 2-бөлігіне сәйкес, Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 131-бабында («Қорлау») көзделген қылмыстық құқық бұзушылықтар туралы істер жекеше айыптау істері болып саналады. Бұл істер бойынша іс жүргізу зардап шегушінің шағымы бойынша басталады. ҚР ҚПК 408-бабының 1-бөлігіне сәйкес, жекеше айыптауды тұлға (бірнеше тұлға) сотқа, соттылық туралы қағидаларды сақтай отырып, адамды қылмыстық жауаптылыққа тарту туралы шағым беру арқылы қозғайды. Шағым анықтау органына, тергеушіге немесе прокурорға берілген кезде ол сотқа жіберілуге жатады.

Шағымда ол берілген соттың атауы, қылмыстық құқық бұзушылық оқиғасының сипаттамасы, дәлелдемелері көрсетіле отырып, оның жасалған орны мен уақыты, сотқа істі іс жүргізуге қабылдау туралы өтіну, қылмыстық жауаптылыққа тартылатын адам туралы мәліметтер; сотқа шақырылуы қажетті куәлардың тізімі қамтылуға тиіс. Шағымға оны берген адам қол қояды. Аталған жағдайға қатысты мынаны айтуға болады: егер Сіздің танысыңыз өзін қорлаған адамды жауапқа тарту туралы шешім қабылдаса, оған шағым арыз беру керек.

Қылмыстық-атқару құқығы

1. Менің туысым қылмысы үшін шартты түрде үш жылға сотталды. Шартты жазаны мерзімінен бұрын алып тастауға бола ма?

Қылмыстық мерзімді сот белгілеген сынақ мерзімінің жартысы өткен соң ғана алып тастауға болады. Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 64-бабының 1-бөлігіне сәйкес, егер шартты түрде сотталған адам пробациялық бақылау мерзімі өткенге дейін өз мінез-құлқымен өзінің түзелгенін дәлелдесе, пробациялық бақылауды жүзеге асыратын органның ұсынуы бойынша сот шартты түрде соттаудың күшін жою туралы және сотталған адамнан сотталғандықты алып тастау туралы қаулы шығара алады. Бұл ретте шартты түрде соттаудың белгіленген мерзімінің кем дегенде жартысы өткен соң оның күші жойылуы мүмкін. Қазақстан Республикасының «Пробация туралы» Заңының 1-бабының 1-тармағына сәйкес, пробация – санаттары заңмен айқындалған адамдардың қылмыстық құқық бұзушылықтар жасауының алдын алу үшін олардың мінез-құлқын түзеуге бағытталған бақылау және әлеуметтік-құқықтық сипаттағы қызмет түрлері мен жеке айқындалатын шаралар жүйесі. Пробацияның мақсаты сотталған адамды әлеуметке қосу (айыпталушының қоғамның әдеттегі жағдайында өмір сүру қабілетін және дайындығын қалыптастыру) арқылы қоғамның қауіпсіздігін қамтамасыз етуге жәрдемдесу болып табылады.

2. Заңда сотталушылардың адам құқықтары жөніндегі уәкілетті органдарға шағымдар мен үндеулер беру кезінде құпиялылықты сақтау және қамтамасыз ету тәрізді құқықтары қарастырылған ба?

Қазақстан Республикасы Қылмыстық-атқару кодексінің 14-бабына сәйкес, жазаны орындайтын мекемелер мен органдарда олардың лауазымды адамдарының құқыққа сыйымсыз әрекеттеріне

сотталғандардың шағынымдар беруіне арналған арнайы пошта жәшіктерінің жұмыс істеуі қамтамасыз етіледі. Пошта жәшіктеріне салынған шағынымдарды прокурор жазаны орындайтын мекеме немесе орган әкімшілігі өкілдерінің қатысуымен аптасына бір реттік кезеңділікпен алып отырады, бұл жөнінде акт жасалады. Арнайы пошта жәшіктері жазаны орындайтын мекемелер мен органдардың аумағында және үй-жайларында сотталғандарға қолжетімді жерлерде орнатылады. Қамаққа алуға, бас бостандығынан айыруға, өлім жазасына сотталғандардың жазаны орындайтын мекемелер мен органдардың қызметін бақылауды және қадағалауды жүзеге асыратын мемлекеттік органдарға, сондай-ақ Қазақстан Республикасындағы Адам құқықтары жөніндегі уәкілге жіберетін шағынымдары бақылануға жатпайды және бір тәуліктен кешіктірілмей адресатқа жіберіледі.

Әскери құқық

1. Мен запастағы офицермін, әскерде болған жоқпын. Қазіргі уақытта келісімшарт бойынша әскер қатарына шақырылып жатырмын. Заңға сәйкес келісімшарт бойынша әскерге шақырудан бас тарта аламын ба?

Қазақстан Республикасының «Әскери қызмет және әскери қызметшілердің мәртебесі туралы» Заңының 32-бабына сәйкес, жиырма тоғыз жасқа дейінгі, әскери қызметке жарамды запастағы офицерлер уәкілетті органдардың өтінімдері бойынша Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысы негізінде бейбіт уақытта офицерлер құрамының лауазымдарында әскери қызмет өткеру үшін әскерге шақырылады. Әскери қызметін офицерлік құрам лауазымдарында өткеру үшін әскери қызметке жарамды және одан өтпеген запастағы офицерлер екі жыл мерзімге әскери қызметке шақырылады. Осылайша, егер Сіздің жасыңыз жиырма тоғыз жасқа дейін болса, медициналық комиссия Сізді әскери қызметті өткеруге жарамды деп таныса және әскерге шақырудан босатылуға Сіздің басқа заңды негіздеріңіз (Заңның 35, 36-баптары) болмаса, Сіздің келісімшарт бойынша әскери қызметті өткеру үшін әскерге шақырудан бас тартуға құқыңыз жоқ.

2. Қазақстан Республикасының Әскери доктринасын қалай сипаттауға болады?

Қазақстан Республикасының Әскери доктринасы (бұдан әрі – Әскери доктрина) мемлекеттің әскери қауіпсіздігін қамтамасыз етуге,

соғыстар мен қарулы жанжалдарды (бұдан әрі – әскери жанжалдар) болдырмауға, әскери ұйымды дамытуға, Қарулы Күштерді, басқа да әскерлер мен әскери құралымдарды қолдануға көзқарастар жүйесін білдіреді. Қазақстан Республикасының Әскери доктринасы (бұдан әрі – Әскери доктрина) Қазақстан Республикасы Президентінің 2017 жылғы 29 қыркүйектегі № 554 Жарлығымен бекітілген. Онда, атап айтқанда, Әскери доктрина Қазақстан Республикасының әскери қауіпсіздігін және қорғанысын қамтамасыз ету саласындағы мемлекет көзқарастарының ресми қабылданған жүйесі болып табылады делінген. Әскери доктринада Қазақстан Республикасына ықтимал әскери қауіп-қатерлерді ескере отырып, мемлекеттің әскери-саяси, әскери-стратегиялық және әскери-экономикалық салалардағы, мемлекеттің жұмылдыру дайындығы жөніндегі негізгі қызмет бағыттары, сондай-ақ Қазақстан Республикасының әскери ұйымын дамытудың негізгі шаралары айқындалды. Әскери доктрина қорғаныс сипатына ие және Қазақстан Республикасының ұлттық мүдделерді қорғау үшін дипломатиялық, саяси, құқықтық, экономикалық және басқа да әскери емес құралдарды бірінші кезектегі пайдалану міндеттемесін көрсетеді. Қазақстан Республикасының әскери күш қолдануы мемлекеттің әскери қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін әскери емес тәсілдермен мүмкіндіктер біткен кезде көзделеді.

Медициналық құқық

1. Менің әкем медициналық көрсетілімдер бойынша ауруханада ақылы түрде емделуге мұқтаж болды. Бұл мәселе бойынша қандай да бір ведомстволық нормативтік акт көзделген бе?

Сіздің мәселеңіз Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 29 қазандағы «Денсаулық сақтау субъектілерінің ақылы қызметтер көрсету қағидаларын және ақылы медициналық көрсетілетін қызметтер (көмек) ұсыну жөніндегі шарттың үлгілік нысанын бекіту туралы» (бұдан әрі – Қағидалар) № ҚР ДСМ-170/2020 бұйрығымен реттеледі. Қағидалардың 4-тармағында ақылы негізде көрсетілетін медициналық көмекті (ақылы медициналық қызметтер) денсаулық сақтау субъектілері шарт негізінде көрсетеді деп белгіленген. Аталған шарттың үлгілік нысаны осы бұйрыққа 2-қосымшада ұсынылған.

2. Өздеріңіз білетіндей, 2021 жылдың 1 ақпанынан бастап Қазақстанда коронавирустық инфекцияға қарсы вакцинация

басталады. Қазақстанда вакцинация міндетті және мәжбүрлі түрде бола ма?

Қазақстанда вакцинация ерікті болып табылады. «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Кодексінің 77-бабына сәйкес, кез келген медициналық процедура, оның ішінде вакцинация, егілетін адамның ақпараттандырылған келісімі жағдайында ғана жүзеге асырылады. Қазақстанда вакцинациядан бас тартқаны үшін әкімшілік немесе қылмыстық жауапкершілік көзделмеген, кез келген қудалау заңсыз болып табылады.

Жазылу – 2021

Егер сіз біздің журналымызға жазылымды рәсімдемеген болсаңыз, онда 2021 жылға журналдың редакциясы, «Қазпошта» АҚ, «Евразия Пресс» агенттігі» ЖШС, «Эврика Пресс» ЖШС, «Express Press Astana» ЖШС арқылы жазылуға болады.

Жазылым индексі – 75845
Редакция телефондары: 8 (727) 262-06-12
Email: info@gossluzhba.kz

**Жазылымды дәл қазір рәсімдеу неліктен маңызды?
Біздің журналымыз – бұл:**

- әркімнің басынан өтуі мүмкін өмірлік маңызды жағдайларды Қазақстан Республикасының заңнамасы тұрғысынан түсіндіру;
- азаматтар мен заңды тұлғалардың сұрақтарына жауаптар, сондай-ақ әр түрлі мамандық өкілдерінің: бухгалтерлердің, заңгерлердің, кадрлар қызметі қызметкерлерінің және т.б. олардың қызметіне немесе мемлекеттік органдарда және мемлекеттік емес ұйымдарда атқаратын лауазымына байланысты сұрақтары;
- өз проблемасы бойынша сұрақ қою және оны шешу жөнінде кеңес алу мүмкіндігі.

БАЙЫПТЫ КЕҢЕСКЕ БАҒА ЖЕТПЕЙДІ!

Адвокатская контора
«ХАСАНОВ»
Адвокаттық кеңсесі

ОКАЗЫВАЕТ ПРАВОВУЮ ПОМОЩЬ

физическим
и юридическим лицам

- ✓ представительство и защита в суде (уголовные, гражданские дела, дела административного производства)
- ✓ устные и письменные консультации по всем отраслям права РК
- ✓ разработка договоров, участие при их заключении, экспертиза
- ✓ регистрация, перерегистрация, ликвидация юридических лиц
- ✓ консультативное обслуживание на абонентной основе
- ✓ предоставление текстов законов, указов, постановлений и других нормативных актов РК

жеке және
заңды тұлғаларға

ҚҰҚЫҚТЫҚ КӨМЕК КӨРСЕТЕДІ

- ✓ соттағы өкілдік пен қорғау (қылмыстық, азаматтық істер, әкімшілік істерді жүргізу)
- ✓ ҚР құқығының барлық салалары бойынша ауызша және жазбаша консультацияла
- ✓ шарттар жасау, оларды жасасу кезінде қатысу, сараптама
- ✓ заңды тұлғаларды тіркеу, қайта тіркеу, тарату
- ✓ абоненттік негізде консультациялық қызмет көрсету
- ✓ ҚР заңдарының, жарлықтарының, қаулыларының және басқа да нормативтік актілерінің мәтіндерін беру

АДВОКАТСКАЯ КОНТОРА «ХАСАНОВ»

050013, г. Алматы, ул. Желтоқсан, 177 «а»

Тел. 8 (727) 262-06-12

E-mail: info@khassanov.kz

ЦЕНТР СПОРТИВНОГО И ТУРИСТСКОГО ПРАВА

ПРЕДЛАГАЕТ ЮРИДИЧЕСКИЕ УСЛУГИ:

В СПОРТЕ:

- ✓ консультации и помощь в разрешении различных споров между клубами и игроками, в том числе и по вопросам, касающимся использования запрещенных веществ (допинг);
- ✓ ведение деловой переписки с международными спортивными федерациями и ассоциациями, составление различных документов на английском языке;
- ✓ разработка уставов, регламентов, дисциплинарных правил, положений и других вспомогательных документов для спортивных клубов, спортивных организаций, тренеров;
- ✓ разработка спонсорских, трудовых, хозяйственных и других контрактов, участие при их заключении и дальнейшее сопровождение, в том числе и осуществляемых государственных закупок;
- ✓ юридическое сопровождение трансферной политики клубов (трансферов), разработка трансферных контрактов;
- ✓ юридический аудит правовых документов (в том числе регистрационных, разрешительных, а также трудовых, гражданско-правовых договоров и других документов);
- ✓ охрана интеллектуальной собственности в спортивной сфере;
- ✓ консультации по налоговым правоотношениям в спортивной сфере;
- ✓ проведение маркетинговых исследований по направлениям деятельности и видам в целях улучшения и эффективности деятельности с последующей выдачей рекомендаций;
- ✓ реклама;
- ✓ представительство и защита интересов участников спортивных отношений в органах национальных и международных спортивных федераций и ассоциаций;
- ✓ представительство и защита интересов в судах общей юрисдикции Казахстана, Международном спортивном арбитражном суде в г. Лозанне (Швейцария);
- ✓ предоставление иных услуг, связанных с развитием спорта.

В ТУРИЗМЕ:

- ✓ предоставление письменных и устных консультаций по всем вопросам туризма, разработка и экспертиза различных договоров;
- ✓ юридический аудит правовых документов;
- ✓ правовое сопровождение деятельности туристских организаций на абонементной основе;
- ✓ разрешение споров в досудебном порядке;
- ✓ представительство интересов клиента в суде.

ТОО «Центр спортивного и туристского права»

050013, г. Алматы, ул. Желтоқсан, 177 «а»

Тел.: 8 (727) 262-06-12

E-mail: info@abonement.kz

Содержание

Предисловие	38
Принятые сокращения	40
Гражданское право	41
Корпоративное право	42
Договорное право	43
Жилищное право	44
Земельное право	45
Таможенное право	47
Спортивное право	48
Налоговое право	49
Право социального обеспечения	51
Наследственное право	52
Уголовное право	53
Трудовое право	54
Брачно-семейное право	56
Административное право	57
Предпринимательское право	58
Гражданское процессуальное право	60
Уголовно-процессуальное право	61
Уголовно-исполнительное право	63
Военное право	64
Медицинское право	65

Уважаемые читатели!

В настоящем выпуске журнала, его разделах вашему вниманию представлены консультации по гражданскому праву – о возмещении ущерба в результате ДТП, которые не были покрыты страховой выплатой, о возмещении ущерба на товар с истекшим сроком годности; корпоративному праву – об ответственности участника (учредителя) по обязательствам товарищества с полной ответственностью, золотой акции Акционерного общества; договорному праву – о нотариальном удостоверении дополнительного соглашения к договору, предъявлении штрафных санкций по договору; жилищному праву – о праве отказа от установки видеокамеры и не оплачивать траты за ее техническое обслуживание, полномочиях ревизионной комиссии кооператива собственников помещений (квартир); земельному праву – о признании заседания земельной комиссии неправомочным из-за отсутствия соответствующего кворума, лишении права на земельный участок иностранца; таможенному праву – об изменениях, внесенных в таможенное законодательство в январе 2021 года, отнесении товаров к личному пользованию по таможенному законодательству; спортивному праву – о проведении различных спортивных соревнований на республиканском и местном уровнях, Специальных Олимпийских играх; налоговому праву – о приостановлении всех расходных операций по банковским счетам индивидуального предпринимателя, проведении налогового мониторинга в отношении лица, занимающегося частной практикой; праву социального обеспечения – об изменении размера пенсий в 2021 году, социальных льготах по пенсиям, социальным пособиям для лиц, работающих на подземных работах, с вредными условиями труда; наследственному праву – о получении денежных средств по наследству, не дожидаясь завершения 6 месяцев, установленных законом, о наследовании по праву представления; уголовному праву – об отличии процессуального соглашения о признании вины от деятельного раскаяния, позволяющего смягчить наказание или освободить лицо от уголовной ответственности, ужесточении ответственности за взяточничество; трудовому праву – об экологических льготах работнику, осуществляющему трудовую деятельность в зонах радиационного риска, порядке рассмотрения трудовых споров в согласительных комиссиях, ее правах и полномочиях и обязанности ее создания; брачно-семейному праву – об основаниях для признания брака

недействительным, подаче заявления на расторжение брака в суд при несогласии мужа; административному праву – об административной ответственности водителей за выброс мусора, предупреждении по административному праву; предпринимательскому праву – о порядке нанесения информации на импортных товарах на государственном и русском языке и ее расположении, нормативном акте, на основании которого проводят проверки уполномоченные государственные органы; гражданскому процессуальному праву – о судебных прениях в гражданском процессе, отзыве искового заявления из суда; уголовному процессуальному праву – о негласных следственных действиях, привлечении к уголовной ответственности по ст. 131 (оскорбление) Уголовного кодекса РК; уголовно-исполнительному праву – о досрочном снятии условного срока, обеспечении конфиденциальности при подаче жалоб и обращений в уполномоченные органы по правам человека; военному праву – об отказе от призыва на военную службу по контракту, военной доктрине Казахстана; медицинскому праву – об оказании платных медицинских услуг, обязательности вакцинации от коронавируса в Казахстане.

Дорогие наши читатели! Присылайте свои вопросы, мы будем рады ответить на них. Хотелось бы напомнить, что в настоящее время продолжается подписка на журнал на 2021 год. Если наш журнал вас заинтересовал, то можете подписаться на него через компании-распространители:

АО «Казпочта», ТОО «Евразия Пресс», ТОО «Эврика-Пресс», ТОО «Express Press Astana».

Подписной индекс журнала – **75845**.

Кроме того, ТОО «Издательство «Мемлекеттік қызмет – Государственная служба» предлагает к подписке:

✓ журнал «Мемлекеттік қызмет – Государственная служба».

Подписной индекс – **75578**;

Языки издания наших журналов – государственный и русский.

Одновременно сообщаем, что вы можете разместить рекламу в указанных изданиях, а также на сайте: gosszluzhba.kz

Телефоны для справок в г. Алматы: 8 (727) 262-06-12.

Подписывайтесь на наши издания!

Мы рады встречаться с вами на страницах журнала.

Принятые сокращения

РК – Республика Казахстан

ГК – Гражданский кодекс

ГПК – Гражданский процессуальный кодекс

УК – Уголовный кодекс

УПК – Уголовно-процессуальный кодекс

ТК – Таможенный кодекс

КоАП – Кодекс Республики Казахстан об административных правонарушениях

Налоговый кодекс – Кодекс Республики Казахстан «О налогах и других обязательных платежах в бюджет (Налоговый кодекс)»

УИК – Уголовно-исполнительный кодекс

Гражданское право

- 1. Недавно я на своей автомашине попал в ДТП, столкнувшись с другим автомобилем. Выяснилось, что этот транспорт принадлежит частной компании. Водитель признан виновным в данном происшествии, но ущерб возместить отказался. Могу ли я обратиться напрямую в суд в отношении частной компании с требованием возместить ущерб, который не был покрыт страховой выплатой?**

Транспортные средства, в том числе автомашины, относятся к источникам повышенной опасности. Поэтому, в соответствии со ст. 931 Гражданского кодекса Республики Казахстан, юридические лица и граждане, деятельность которых связана с повышенной опасностью для окружающих (транспортные организации, промышленные предприятия, стройки, владельцы транспортных средств и др.) обязаны возместить вред, причиненный источником повышенной опасности, если не докажут, что вред возник вследствие непреодолимой силы или умысла потерпевшего.

Обязанность возмещения вреда возлагается на юридическое лицо или гражданина, которые владеют источником повышенной опасности на праве собственности, праве хозяйственного ведения или праве оперативного управления либо на любом другом законном основании (договоре имущественного найма, доверенности на право управления транспортным средством, в силу распоряжения компетентного органа о передаче источника и т. п.).

Таким образом, у Вас есть право на предъявление иска к частной компании, являющейся владельцем источника повышенной опасности (в вашем случае – автомашины).

- 2. Я купила в магазине две банки сгущенного молока с неистекшим сроком годности. Когда открыла одну из банок, увидела, что сгущенное молоко испорченное и абсолютно непригодно для употребления. Как поступить в данном случае и куда обращаться?**

В соответствии со ст. 15 Закона Республики Казахстан «О защите прав потребителей», потребитель, которому продан товар ненадлежащего качества, если его недостатки не были оговорены продавцом, вправе по своему выбору потребовать: 1) соразмерного уменьшения покупной цены; 2) безвозмездного устранения недостатков товара;

3) возмещения своих расходов на устранение недостатков товара; 4) замены на товар аналогичной марки (модели, артикула); 5) замены на такой же товар другой марки (модели, артикула) с соответствующим перерасчетом покупной цены; 6) расторжения договора и возврата уплаченной за товар денежной суммы. Вышеуказанные требования потребитель вправе предъявить по месту покупки товара.

Таким образом, Вам нужно принести испорченный товар в магазин и предъявить его администратору. Торговая точка вернет деньги, или обменяет продукт на товар надлежащего качества, с нормальным сроком годности. Продукты подлежат возврату и в том случае, если срок нормальный, а сам товар, без сомнения, испорчен. При себе Вам желательно иметь кассовый чек, подтверждающий покупку, в котором указаны дата и время приобретения. Если магазин отказывается удовлетворить Ваши требования, Вы имеете право обратиться в одно из обществ по защите прав потребителей либо в суд.

Корпоративное право

1. Какую ответственность несет участник (учредитель) по обязательствам товарищества с полной ответственностью?

В соответствии со ст. 10 Закона Республики Казахстан «О хозяйственных товариществах», полным признается хозяйственное товарищество, участники которого при недостаточности имущества полного товарищества несут солидарную ответственность по его обязательствам всем принадлежащим им имуществом. Понятие солидарной ответственности дается в ст. 287 Гражданского кодекса Республики Казахстан, где указано, что обязательство со множественностью лиц, в силу которого каждый кредитор вправе требовать, а каждый должник обязан исполнять обязательство полностью, признается солидарным обязательством. Солидарная обязанность или солидарное требование возникают, если это предусмотрено договором или установлено законодательными актами, в частности при неделимости предмета обязательства.

2. Расскажите, что такое золотая акция Акционерного общества?

«Золотая акция» – это условное наименование корпоративного права, введенное учредительным собранием (решением единственного учредителя) или общим собранием акционеров, принадлежащее

одному акционеру, который наделен правом вето (вето (от лат. veto – «запрещаю») – право, означающее полномочие лица в одностороннем порядке заблокировать принятие решения) на решение общего собрания акционеров, совета директоров и исполнительного органа. При этом, в соответствии со ст. 129 Гражданского кодекса Республики Казахстан, золотая акция не является ценной бумагой.

Порядок введения золотой акции и права ее владельца регламентируются ст. 13, 36, 41, 53, 57, 59 Закона Республики Казахстан «Об акционерных обществах».

Договорное право

1. В свое время нашей компанией был заключен договор купли-продажи недвижимости и заверен нотариально. Сейчас возникла необходимость сделать дополнительное соглашение к названному выше договору. Обязательно ли нотариально удостоверить это соглашение?

В соответствии со ст. 402 Гражданского кодекса Республики Казахстан (далее – ГК РК), соглашение об изменении и расторжении договора совершается в той же форме, что и договор, если из законодательства, договора или обычаев делового оборота не вытекает иное. Исходя из требований и буквального значения словесного выражения данной статьи ГК РК, если договор купли-продажи заверялся нотариально, то и дополнительное соглашение к нему должно заверяться нотариально.

2. При заключении договора с контрагентом наша компания не предусмотрела штрафные санкции в виде неустойки за нарушения условия договора. Контрагентом грубо нарушены обязательства по договору и возврат денежных средств нам произведен с большим опозданием в нарушение условий договора. Может ли наша компания предъявить какие-либо штрафные санкции в данном случае к контрагенту?

В данном случае Вы имеете право на предъявление к контрагенту законной неустойки. В соответствии с п. 1 ст. 295 Гражданского кодекса Республики Казахстан (далее – ГК РК), кредитор вправе требовать уплаты неустойки, определенной законодательством (законной неустойки), независимо от того, предусмотрена ли обязанность ее

уплаты соглашением сторон. Для целей расчета законной неустойки следует руководствоваться положениями п. 1 ст. 353 ГК РК, которым предусмотрена ответственность субъекта за неправомерное пользование чужими деньгами, в частности: за неправомерное пользование чужими деньгами в результате неисполнения денежного обязательства либо просрочки в их уплате, либо их неосновательного получения или сбережения за счет другого лица подлежит уплате неустойка. Размер неустойки исчисляется исходя из официальной ставки рефинансирования Национального Банка Республики Казахстан на день исполнения денежного обязательства или его соответствующей части. При взыскании долга в судебном порядке суд может удовлетворить требование кредитора исходя из официальной ставки рефинансирования Национального Банка Республики Казахстан на день предъявления иска или на день вынесения решения, или на день фактического платежа по выбору кредитора. Эти правила применяются, если иной размер неустойки не установлен законодательными актами или договором.

Жилищное право

1. Я живу в многоквартирном жилом доме. В подъезде нашего дома установили камеру видеонаблюдения. Я считаю, что в этом нет необходимости, и согласия на такую установку не давал. Скажите, имею ли я право отказаться от установки видеокамеры и не оплачивать ее техническое обслуживание?

В соответствии с п. 1 ст. 50 Закона Республики Казахстан «О жилищных отношениях» (далее – Закон), дополнительные расходы, не относящиеся к расходам на управление объектом кондоминиума и содержание общего имущества объекта кондоминиума, не могут возлагаться на собственников квартир, нежилых помещений без их письменного согласия и (или) решения собрания. Получение письменного согласия и (или) вынесения решения собрания по данному вопросу также регламентированы Законом, в частности ст. 42-1 и 42-2. Полагаем, что в случае, если большинство жильцов были не согласны с установлением камеры видеонаблюдения в Вашем жилом доме, то Вам не должны были оказывать данную услугу. Вы имеете право на обращение в КСК или компанию, которая обслуживает Ваш дом, с просьбой об отказе от услуг видеонаблюдения или решить данный вопрос в судебном порядке.

2. Скажите, каковы функции и полномочия ревизионной комиссии кооператива собственников помещений (квартир)?

Ревизионная комиссия кооператива собственников помещений (квартир) обязана проводить финансовую проверку каждого участка деятельности кооператива. Ревизионная комиссия дает заключение по ежегодному отчету правления кооператива и по представленной правлением годовой смете доходов и расходов. Члены правления и члены их семей либо собственники, проживающие в одной квартире с членом правления, не могут одновременно являться членами ревизионной комиссии. Если кооператив объединяет менее десяти членов, вместо ревизионной комиссии может быть избран ревизор. Ревизионная комиссия (ревизор) избирается общим собранием членов КСК сроком на 3 года. Данная комиссия проводит ревизию, а также внеочередные ревизии – по требованию членов КСК либо по собственной инициативе. Порядок избрания, полномочия ревизионной комиссии регламентируются ст. 42-1, 47, 49, 52-1 Закона Республики Казахстан «О жилищных отношениях».

Земельное право

1. Может ли заседание земельной комиссии быть признано неправомочным из-за отсутствия соответствующего кворума?

Наличие кворума для признания заседания комиссии правомочным является одним из важных элементов обеспечения законности решений комиссии.

Согласно п. 2 ст. 43 Земельного кодекса Республики Казахстан и п. 16 Типового положения о земельной комиссии, утвержденного приказом заместителем Премьер-Министра Республики Казахстан – Министра сельского хозяйства Республики Казахстан от 27 августа 2018 года № 359, «заседание Комиссии считается правомочным, если на нем присутствовали не менее двух третей от общего количества ее состава». Иными словами, если заседание земельной комиссии прошло с участием членов комиссии, общее количество которых менее 2/3 от общего количества членов по причине отсутствия одного или нескольких представителей общественности, то можно считать, что заседание комиссии не набрало соответствующий кворум и является неправомочным. Также существуют минимальные требования к количеству присутствующих представителей общественных советов,

негосударственных организаций, представителей НПП «Атамекен», а также органов местного самоуправления в составе земельной комиссии. Они установлены в количестве не менее 50% от общего количества присутствующих членов земельной комиссии. А это значит, что если чиновники акимата города, района решили провести земельную комиссию, но не могут собрать кворум из числа представителей общест­венности по причине болезни, занятости либо неоповещенности кого-либо из членов комиссии из числа общественности, то заменять этого члена кем-либо из чиновников либо другими общественниками запрещается. В этом случае заседание комиссии может быть признано неправомерным.

2. Я вышел из гражданства Казахстана, получил гражданство России и переехал туда на постоянное место жительства. При этом в Казахстане остался земельный участок, находящийся в моей собственности, который я до сих пор не могу продать. Могут ли меня лишить права на данный земельный участок?

В соответствии со ст. 23 Земельного кодекса Республики Казахстан (далее – Кодекс), в частной собственности могут находиться земельные участки только у граждан Республики Казахстан, а именно для ведения крестьянского или фермерского хозяйства, личного подсобного хозяйства, лесоразведения, садоводства, индивидуального жилищного и дачного строительства, а также предоставленные (предоставляемые) под застройку или застроенные производственными и непроизводственными, в том числе жилыми, зданиями (строениями, сооружениями) и их комплексами, включая земли, предназначенные для обслуживания зданий (строений, сооружений) в соответствии с их назначением. Согласно ст. 66 Кодекса, в тех случаях, когда лицо приобретает на земельный участок право, которое оно (лицо) не может иметь в соответствии с нормами, установленными настоящим Кодексом, указанное право подлежит в течение трех месяцев отчуждению по правилам, установленным гражданским законодательством Республики Казахстан, или должно быть переоформлено в указанный срок в право на землю, которое в соответствии с настоящим Кодексом такому субъекту может принадлежать.

Таким образом, если вы получили гражданство России и переехали туда на постоянное место жительства, то на вас будет лежать обязанность по переоформлению или отчуждению данного земельного участка.

В случае неисполнения вами указанного требования об отчуждении и переоформлении местный исполнительный орган имеет право подать иск о возврате земельного участка по его месту нахождения.

Таможенное право

1. Что представляют собой нововведения, внесенные в январе 2021 года в таможенное законодательство, по вопросу исполнения своих обязательств участниками внешнеэкономической деятельности?

Законом Республики Казахстан «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам таможенного регулирования и предпринимательской деятельности», принятым 5 января 2021 года, внесены поправки, способствующие добросовестному исполнению своих обязательств участниками внешнеэкономической деятельности.

В частности, в Кодексе Республики Казахстан «О таможенном регулировании в Республике Казахстан» (далее – ТК РК) введено понятие «критерии степени риска». Это совокупность признаков, по которым производится оценка лиц, совершающих таможенные операции, для целей применения форм таможенного контроля или мер, обеспечивающих проведение таможенного контроля. Для дифференцированного применения мер по минимизации рисков таможенные органы осуществляют категорирование лиц, совершающих таможенные операции, путем отнесения их к категориям низкого, среднего или высокого уровня риска на основании критериев степени риска (изменения в п. 2 ст. 452 ТК РК). В рамках данной поправки с учетом позиции бизнес-сообщества предусмотрено законодательное закрепление возможности определения конфиденциальных и неконфиденциальных критериев степени риска. Критерии степени риска, являющиеся конфиденциальной информацией, определяются таможенным органом. Критерии степени риска, не являющиеся конфиденциальной информацией, утверждаются уполномоченным органом (приказом Министра финансов РК). Также расширен перечень открытой информации, которая содержится в профилях и индикаторах рисков. Теперь в данный перечень входит информация о: фактах привлечения к уголовной или административной ответственности за нарушение таможенного законодательства РК; наличии задолженности по таможенным платежам, налогам, специальным, антидемпинговым, компенсационным пошлинам, пеней, процентов; методике формирования стоимостных индикаторов рисков, используемых при контроле таможенной стоимости товаров, утверждаемой уполномоченным органом; методике формирования ценовой информации, используемой при контроле та-

моженной стоимости товаров, утверждаемой уполномоченным органом.

Поправки вступают в силу с 16 января 2021 года.

2. Я часто летаю за границу. Скажите, какие категории товаров по таможенному законодательству не могут быть отнесены к товарам для личного пользования? Назовите нормативный акт, регулирующий данный вопрос?

Категории товаров, не относящихся к товарам для личного пользования, определяются по перечню согласно приложению № 6 к решению Совета Евразийской экономической комиссии от 20 декабря 2017 года № 107 «Об отдельных вопросах, связанных с товарами для личного пользования». К ним, к примеру, относятся следующие товары: икра осетровых видов рыб в количестве более 250 г; рыба, ракообразные (живые, охлажденные, мороженые) в количестве более 5 кг; этиловый спирт, алкогольные напитки и пиво общим объемом более 5 л, ввозимые лицом, достигшим 18-летнего возраста; этиловый спирт, алкогольные напитки и пиво, перемещаемые лицом, не достигшим 18-летнего возраста; табак и табачные изделия в количестве более 200 сигарет, или 50 сигар (сигарилл), или 250 г табака, или указанные изделия в ассортименте общим весом более 250 г, ввозимые лицом, достигшим 18-летнего возраста; табак и табачные изделия, перемещаемые лицом, не достигшим 18-летнего возраста; вывозимые с таможенной территории Евразийского экономического союза (далее – Союз) товары, в отношении которых законодательством государства – члена Союза установлены вывозные таможенные пошлины (за исключением топлива, находящегося в обычных баках транспортного средства для личного пользования, и в количестве не более 10 л в отдельной емкости); природные алмазы (за исключением бриллиантов стоимостью не более 75 тыс. долларов США, вывозимых с таможенной территории Союза) и другие (всего 20 категорий).

Спортивное право

1. Как планируется в Казахстане проведение различных спортивных соревнований на республиканском и местном уровнях?

В соответствии со ст. 38 Закона Республики Казахстан «О физической культуре и спорте», республиканские, международные спортивные мероприятия проводятся по решению уполномоченного органа в

области физической культуры и спорта и согласованию с республиканскими аккредитованными спортивными федерациями по виду (видам) спорта в соответствии с единым республиканским календарем спортивно-массовых мероприятий. Областные, городские и районные спортивные соревнования проводятся по решению местных исполнительных органов и согласованию с соответствующими местными аккредитованными спортивными федерациями в соответствии с едиными региональными календарями спортивно-массовых мероприятий.

Правилами формирования единого календаря спортивно-массовых мероприятий, утвержденными приказом Председателя Агентства Республики Казахстан по делам спорта и физической культуры от 28 июля 2014 года № 294, установлено, что в единый календарь включаются спортивные соревнования международного, республиканского и местного уровней, а также мероприятия по подготовке к спортивным соревнованиям, финансируемых как за счет средств государственного бюджета, так и за счет спортивных федераций.

2. Слышал, что проводятся Специальные Олимпийские игры Расскажите о них.

Специальные Олимпийские игры предназначены для спортсменов с нарушениями интеллекта. Они проводятся раз в 4 года при поддержке Специального олимпийского движения и МОК (Международного олимпийского комитета). Первые международные Специальные Олимпийские игры состоялись в 1968 году в Чикаго. Special Olympics International – международная организация, занимающаяся вопросами организации спортивных мероприятий для лиц с умственными отклонениями, является основным организатором Всемирной Специальной Олимпиады (Special Olympics World Games). Специальные олимпиады проводятся исключительно с целью адаптации людей с нарушениями интеллектуального развития. На соревнованиях нет цели выявить сильнейшего и зафиксировать спортивные рекорды.

23 июля 1990 года в Казахстане создано ОО «Казахстанская Специальная Олимпиада» (КСО) или Special Olympics Kazakhstan. В 1993 году признано НОК РК и аккредитовано в Special Olympics Inc.

Налоговое право

1. Я являюсь индивидуальным предпринимателем. За неуплату пени по индивидуальному подоходному налогу органы государственных доходов вынесли распоряжение о приостановле-

нии всех расходных операций по моим банковским счетам не только как индивидуального предпринимателя, но и как физического лица. Хотелось бы знать, имели ли они на это право?

Статьей 30 Предпринимательского кодекса Республики Казахстан (далее – ПК РК) установлено, что индивидуальным предпринимательством является самостоятельная, инициативная деятельность граждан Республики Казахстан, направленная на получение чистого дохода, основанная на собственности самих физических лиц и осуществляемая от имени физических лиц, за их риск и под их имущественную ответственность. Согласно ст. 40 ПК РК, индивидуальные предприниматели несут ответственность по своим обязательствам всем своим имуществом, за исключением имущества, на которое взыскание не может быть обращено в соответствии с законами Республики Казахстан.

Согласно пп. 3) п. 1 ст. 118 Кодекса Республики Казахстан «О налогах и других обязательных платежах в бюджет» (Налоговый кодекс), приостановление расходных операций по банковским счетам (за исключением корреспондентских) налогоплательщика (налогового агента) – физического лица, состоящего на регистрационном учете в качестве индивидуального предпринимателя, лица, занимающегося частной практикой, производится в порядке, определенном законами Республики Казахстан, в случаях непогашения налоговой задолженности в бюджет налогоплательщиком (налоговым агентом), отнесенным в соответствии с системой управления рисками к категории среднего уровня риска, – по истечении десяти рабочих дней со дня вручения уведомления о погашении налоговой задолженности.

При этом вышеуказанной нормой Налогового кодекса не установлен запрет на приостановление органами государственных доходов расходных операций по банковским счетам индивидуального предпринимателя, открытым в качестве физического лица.

2. Проводится ли налоговый мониторинг по отношению к лицу, занимающемуся частной практикой?

В соответствии с пп. 19) п. 1 ст. 1 Кодекса Республики Казахстан «О налогах и других обязательных платежах в бюджет» (Налоговый кодекс), лицо, занимающееся частной практикой, – частный нотариус, частный судебный исполнитель, адвокат, профессиональный медиатор. В свою очередь, налоговый мониторинг осуществляется в отношении налогоплательщиков, являющихся коммерческими организациями (ст. 129–133 Налогового кодекса). Поэтому налоговый мониторинг в отношении лица, занимающегося частной практикой, не проводится.

Право социального обеспечения

1. Какие изменения произошли по размеру пенсий в 2021 году?

В соответствии с Законом Республики Казахстан «О республиканском бюджете на 2021-2023 годы», с 1 января 2021 года размеры пенсионных выплат по возрасту и за выслугу лет повышены на 7%, т. е. с опережением уровня инфляции на 2%. При этом размер минимальной пенсии по возрасту составил 43 272 тенге.

Размер базовой пенсионной выплаты повышен на 5%. С 1 января 2021 года ее минимальный размер составляет 18 524 тенге. Минимальный размер пенсии с учетом базовой пенсионной выплаты с 1 января составляет 61 796 тенге.

2. Предусмотрено ли действующим законодательством Казахстана пособие для лиц, работающих на подземных работах с вредными условиями труда?

В целях социальной защиты граждан, выработавших по состоянию на 1 января 1998 года полный требуемый льготный стаж, Законом Республики Казахстан от 13 июля 1999 года № 414-1 «О государственном специальном пособии лицам, работавшим на подземных и открытых горных работах, на работах с особо вредными и особо тяжелыми условиями труда или на работах с вредными и тяжелыми условиями труда» было введено государственное специальное пособие по списку № 1 – с 1 января 2000 года, по списку № 2 – с 1 января 2008 года.

В настоящее время назначение государственных специальных пособий по Спискам № 1 и № 2 осуществляется в соответствии с постановлением Правительства РК от 19 декабря 1999 года № 1930 «Об утверждении Списка № 1 производств, работ, профессий, должностей и показателей на подземных и открытых горных работах, на работах с особо вредными и особо тяжелыми условиями труда и Списка № 2 производств, работ, профессий, должностей и показателей на работах с вредными и тяжелыми условиями труда».

Для решения вопроса о праве на назначение государственного специального пособия по Спискам № 1 и № 2 необходима справка, подтверждающая характер работы или условия труда, выдаваемая по месту работы в установленной форме и выдаваемая предприятием, в которой указывается период работы, должность со ссылкой на раздел, вид работ и основание.

В случае ликвидации организации представляется архивная справка с указанием места работы, занимаемой должности, профессии, периодов работы, номера архивного дела, его страницы, заверенная печатью и подписью директора архива и архивариуса, при отсутствии архивных документов устанавливается через судебные органы.

В случае соответствия требованиям законодательства для назначения пособия граждан имеет право обратиться за назначением пособия в любое время после возникновения права на пособие без ограничения каким-либо сроком.

Для получения более подробной информации можете обратиться в НАО «Государственная корпорация «Правительство для граждан» (ЦОН) по месту жительства.

Наследственное право

1. Могу ли я получить денежные средства, входящие в состав наследства, не дожидаясь завершения шести месяцев, установленных законом?

Для получения имущества по наследству, в том числе денег, Вы должны быть признаны наследником, а также Вам необходимо принять наследство в порядке, предусмотренном законодательством. По общему правилу свидетельство о праве на наследство выдается по истечении шести месяцев со дня открытия наследства. Вместе с тем, в соответствии с частью 2 п. 2 ст. 1073 Гражданского кодекса Республики Казахстан, при наследовании, как по завещанию, так и по закону, свидетельство может быть выдано до истечения шестимесячного срока, если у нотариуса имеются достоверные данные о том, что кроме лиц, обратившихся за выдачей свидетельства, других наследников в отношении соответствующего имущества либо всего наследства не имеется. Аналогичная по содержанию норма предусмотрена в п. 120 Правил совершения нотариальных действий нотариусами, утвержденных приказом Министра юстиции Республики Казахстан от 31 января 2012 года № 31.

В связи с этим рекомендуем Вам обратиться к нотариусу по месту открытия наследства.

2. Что означает наследование по праву представления?

Действительно в наследственном праве существует такое понятие, как наследование по праву представления, которое раскрывается в ст.

1067 Гражданского кодекса Республики Казахстан (далее – ГК РК), где указано, что доля наследника по закону, умершего до открытия наследства или одновременно с наследодателем, переходит по праву представления к его соответствующим потомкам в случаях, предусмотренных п. 2 ст. 1061, п. 2 ст. 1062 и п. 2 ст. 1063 ГК РК, и делится между ними поровну. Иными словами, если наследник по закону (имеющий право наследования по первой, второй и третьей очередей) умер до открытия наследства или одновременно с наследодателем, то его доля переходит по праву представления к его соответствующим потомкам и делится между ними поровну. Такими представляющими наследника по закону лицами могут быть следующие родственники наследодателя: внуки и их потомки – по праву представления наследников первой очереди; дети полнородных и неполнородных братьев и сестер наследодателя (племянники и племянницы наследодателя) – по праву представления наследников второй очереди; двоюродные братья и сестры — по праву представления наследников третьей очереди (дядей и тетя наследодателя).

Таким образом, наследниками по праву представления могут быть только потомки наследников по закону первой, второй и третьей очередей, как бы заступающие на место умершего наследника, который наследовал бы в рамках соответствующей очереди, если бы был жив. Наследование по представлению осуществляется с соблюдением общих правил в шестимесячный срок со дня смерти наследодателя путем предоставления нотариусу соответствующих документов.

Уголовное право

1. Хотелось бы узнать про отличие процессуального соглашения о признании вины от деятельного раскаяния, позволяющего смягчить наказание или освободить лицо от уголовной ответственности?

В соответствии со ст. 65 Уголовного кодекса Республики Казахстан (далее – УК РК), деятельное раскаяние состоит в том, что лицо может явиться с повинной, способствовать раскрытию, расследованию уголовного правонарушения, заглаживает вред, причиненный уголовным правонарушением. Деятельное раскаяние как институт уголовного права применяется лишь к лицам, совершившим уголовный проступок или впервые совершившим преступление, за исключением указанных в части второй этой статьи УК РК.

Процессуальное соглашение в форме сделки о признании вины заключается по делам о преступлениях небольшой, средней тяжести либо тяжким преступлениям в случае согласия подозреваемого, обвиняемого с подозрением, обвинением. По делам о проступках, невменяемых, особо тяжких преступлениях при отсутствии согласия хотя бы одного потерпевшего такое соглашение заключаться не может. Процессуальное соглашение регламентируется ст. 612–614 Уголовно-процессуального кодекса Республики Казахстан.

2. Слышал о том, что в Казахстане будет ужесточена ответственность за взяточничество. Действительно ли это так?

Действительно, в Казахстане с 2021 года будут жестче наказывать за взяточничество, которое относится к коррупционным преступлениям. Если прежде за преступление, предусмотренное частью 2 ст. 367 (дача взятки в значительном размере) Уголовного кодекса Республики Казахстан (далее – УК РК), максимальная санкция составляла до 5 лет лишения свободы и, соответственно, это деяние признавалось преступлением средней тяжести, то в настоящее время верхний порог наказания увеличен до 7 лет, что автоматически относит это преступление к категории тяжких с соответствующими правовыми последствиями: запрет условно-досрочного освобождения, невозможность отбытия наказания в колонии минимальной безопасности.

Кроме увеличения сроков лишения свободы, возросли и размеры штрафов за дачу взятки и посредничество во взяточничестве. К примеру, теперь для дающих взятку по части 1 ст. 367 УК РК минимальный размер кратного штрафа увеличен вдвое – с 10-кратного до 20-кратного размера взятки. Аналогично вдвое увеличен порог кратного штрафа и для посредников: по части 1 ст. 368 УК РК было «от 5-кратной до 10-кратной суммы взятки», а стало – «от 10-кратной до 20-кратной суммы взятки».

Трудовое право

1. Положены ли экологические льготы работнику, осуществляющему трудовую деятельность в зонах радиационного риска?

В соответствии со ст. 127-1 Трудового кодекса Республики Казахстан, гарантии для работников, осуществляющих трудовую деятельность в зонах экологического бедствия и радиационного риска, устанавливаются законами Республики Казахстан.

Так, Законом Республики Казахстан «О социальной защите граждан, пострадавших вследствие ядерных испытаний на Семипалатинском испытательном ядерном полигоне» (далее – Закон) в зависимости от величины эффективной эквивалентной дозы загрязненные территории подразделяются на: зону чрезвычайного радиационного риска; зону максимального радиационного риска; зону повышенного радиационного риска; зону минимального радиационного риска; с льготным социально-экономическим статусом. Согласно ст. 13 Закона, население, проживающее на территориях, указанных выше, имеют право на дополнительную оплату труда по зонам в размере: чрезвычайного радиационного риска – двух месячных расчетных показателей; максимального радиационного риска – 1,75 месячного расчетного показателя; повышенного радиационного риска – 1,5 месячного расчетного показателя; минимального радиационного риска – 1,25 месячного расчетного показателя; на территории с льготным социально-экономическим статусом – одного месячного расчетного показателя. Кроме того, данное население имеет право на ежегодный дополнительный оплачиваемый отпуск по зонам: чрезвычайного радиационного риска – 14 календарных дней; максимального радиационного риска – 12 календарных дней; повышенного радиационного риска – 10 календарных дней; минимального радиационного риска – 7 календарных дней; на территории с льготным социально-экономическим статусом – 5 календарных дней.

2. Расскажите о порядке рассмотрения трудовых споров в согласительных комиссиях, ее правах, полномочиях и обязанности создания?

Согласительная комиссия – это постоянно действующий орган, целью деятельности которого является разрешение индивидуальных трудовых споров между работниками и работодателями. Согласительная комиссия создается в организации, ее филиалах и представительствах на паритетных началах из равного числа представителей от работодателя и работников. По трудовому законодательству все индивидуальные трудовые споры должны разрешаться в первую очередь согласительной комиссией и только по неурегулированным вопросам либо при неисполнении решения согласительной комиссии – судами.

Рассмотрению в согласительной комиссии по общему правилу подлежат все индивидуальные трудовые споры между конкретным работником и работодателем. К исключениям относятся трудовые споры:

1) с руководителями исполнительных органов юридических лиц, которые рассматриваются только в суде;

2) с домашними работниками, которые разрешаются по соглашению сторон или в суде;

3) в которых работодателями являются субъекты малого предпринимательства, поскольку для них допускается не создавать согласительные комиссии.

Если на момент возникновения трудового спора комиссия не была сформирована, течение срока давности для такого спора приостанавливается до момента создания согласительной комиссии в организации.

Порядок создания и работы согласительной комиссии устанавливается в письменном соглашении между работодателем и представителями работников либо в коллективном договоре и регламентируется главой 15 Трудового кодекса Республики Казахстан.

Брачно-семейное право

1. Хотелось бы узнать, предусмотрены ли в законе основания для признания брака недействительным?

Если при заключении брака были нарушены условия вступления в брак или существовали препятствия для его заключения, то брак может быть признан судом недействительным. Перечень правовых оснований для признания брака недействительным содержится в п. 1 ст. 25 Кодекса Республики Казахстан «О браке (супружестве) и семье», является исчерпывающим и не подлежит расширительному толкованию. К таким основаниям относятся: нарушение установленных условий заключения брака, в том числе требований к брачному возрасту, вступление в брак лиц, между которыми не допускается заключение брака, а также заключение фиктивного брака, в котором стороны или одна из них не имели намерения создать семью. Также может быть признан недействительным брак, заключенный по принуждению и в случае, если одно из лиц, вступающих в брак, скрыло от другого наличие у него болезни, создающей реальную угрозу членам семьи, личной безопасности и др.

Обратиться в суд с иском о признании брака недействительным вправе как кто-либо из супругов, так и их наследники, опекуны. Если брак признается судом недействительным, то считается, что он не существовал вообще и между состоявшими в нем лицами никаких прав и обязанностей не возникло (приобретенное имущество не считается общим, не возникает права на алименты и т. п.).

2. Я собираюсь подать заявление о расторжении брака в суд, но мой муж категорически против развода. Как поступить в данной ситуации и может ли этот факт повлиять в суде на отказ в разводе?

Для начала рекомендуем Вам еще раз попробовать добиться согласия супруга на развод. Если удастся – процесс пойдет проще и быстрее. При обоюдном согласии, в соответствии с п. 3 ст. 19 Кодекса Республики Казахстан «О браке (супружестве) и семье» (далее – Кодекс), расторжение брака (супружества) в судебном порядке производится по истечении одного месяца со дня подачи в суд супругами заявления о расторжении брака (супружества). Для вынесения решения может быть достаточно одного судебного заседания, особенно если супругами будет составлено соглашение, регулирующее раздел имущества и вопросы касательно алиментов на детей.

При категорическом несогласии одного из супругов суд после первого заседания, в соответствии со ст. 20 Кодекса, вправе принять меры к примирению супругов и отложить разбирательство дела, назначив супругам срок для примирения в пределах шести месяцев.

И если по истечении этого срока намерения истца не изменятся, брак будет расторгнут, несмотря на протесты другой стороны.

Административное право

1. Нередко приходится наблюдать, как водители во время движения или на остановках выкидывают мусор, пустые бутылки и пачки из-под сигарет прямо на проезжую часть. Предусмотрена ли за такие действия водителей какая-либо административная ответственность?

В соответствии со ст. 505 Кодекса Республики Казахстан «Об административных правонарушениях» (далее – КоАП РК), нарушение правил благоустройства территорий городов и населенных пунктов, а также разрушение объектов инфраструктуры, уничтожение и повреждение зеленых насаждений городов и населенных пунктов – влекут предупреждение или штраф на физических лиц в размере двадцати месячных расчетных показателей. Те же действия, совершенные повторно в течение года после наложения административного взыскания, – влекут штраф на физических лиц в размере тридцати месячных расчетных показателей.

Под требования указанной статьи КоАП РК обычно и подпадают водители, выбрасывающие мусор и окурки сигарет из окон автомашин,

а также совершающие другие административные проступки, нарушающие типовые Правила. К Правилам относятся: Типовые правила содержания и защиты зеленых насаждений, Правила благоустройства территорий городов и населенных пунктов и Правила оказания государственной услуги «Выдача разрешения на вырубку деревьев», утвержденные приказом Министра национальной экономики Республики Казахстан от 20 марта 2015 года № 235.

2. Что такое предупреждение по административному праву, как и кем оно исполняется?

Предупреждение – самая легкая мера административного наказания по карательного-профилактического воздействию на правонарушителя. Может быть применена за незначительные административные правонарушения. Как мера административного наказания предупреждение назначается в письменной форме с вынесением постановления и направлением его лицу, которое привлечено к административной ответственности. В соответствии со ст. 43 Кодекса Республики Казахстан «Об административных правонарушениях» (далее – КоАП РК), предупреждение состоит в официальной даче судом, органом (должностным лицом), уполномоченным налагать административное взыскание, отрицательной оценки совершенного правонарушения и предостережении физического или юридического лица о недопустимости противоправного поведения. Предупреждение выносится в письменной форме. Постановление о наложении административного взыскания в виде предупреждения исполняется судьей, органом (должностным лицом), вынесшим постановление, путем вручения или направления копии постановления в соответствии со ст. 823 КоАП РК.

Предпринимательское право

1. Мы являемся частной компанией и занимаемся импортом товаров, производимых в России, с последующей реализацией в Казахстане. Расскажите о порядке нанесения информации на импортных товарах на государственном и русском языках и ее расположения. Кто это должен делать?

Информация о маркировке продукции должна излагаться на казахском и русском языках в соответствии с п. 8 Технического регламента «Требования к маркировке продукции», утвержденного приказом Министра по инвестициям и развитию Республики Казахстан от

15 октября 2016 года № 724 (см. приложение) и ст. 21 Закона Республики Казахстан «О языках Республики Казахстан» (далее – Закон) (см. приложение), где указано, что товарные ярлыки (этикетки) со специальными сведениями, маркировки, инструкции к товарам зарубежного производства обеспечиваются переводом на государственный и русский языки за счет средств импортирующих организаций. При этом в данной статье Закона указано, что все тексты визуальной информации располагаются в следующем порядке: слева или сверху – на государственном, справа или снизу – на русском языках, пишутся одинаковыми по размеру буквами. По мере необходимости тексты визуальной информации могут быть приведены дополнительно и на других языках. При этом размеры шрифта не должны превышать установленных нормативными правовыми актами требований.

2. Мне как начинающему предпринимателю и руководителю частной компании хотелось бы знать: на основании какого нормативного акта проводят проверки государственные органы, каковы их права и обязанности? А также проводится ли регистрация данных проверок и где?

Предприниматели, особенно начинающие, зачастую впадают в растерянность, когда к ним в офис, на предприятие приходят проверяющие, направленные уполномоченными государственными органами. Круг интересов этих должностных лиц достаточно обширен – от проверки наличия патента и сертификата продаваемого товара до санитарной книжки, контрольно-кассового аппарата, написания вывесок на государственном языке и др. На это у них есть право, равно как есть право и у предпринимателя защищать свои коммерческие интересы.

Вопросы осуществления проверок за деятельностью субъектов частного предпринимательства регулируются Предпринимательским кодексом Республики Казахстан (глава 13 «Государственный контроль и надзор») (далее – ПК РК). Данный ПК РК определяет общие правовые основы государственного контроля и надзора в Республике Казахстан и направлен на установление единых принципов осуществления контрольной и надзорной деятельности, а также на защиту прав и законных интересов государственных органов, физических и юридических лиц, в отношении которых осуществляется государственный контроль и надзор. ПК РК также устанавливается порядок проведения проверок, осуществляемых органами контроля и надзора, права и обязанности органов контроля и надзора и проверяемых субъектов при проведении контроля и надзора, меры по защите их прав и законных интересов.

Порядок регистрации проверок в органах правовой статистики и специальных учетов установлен приказом и. о. Генерального Прокурора Республики Казахстан от 25 декабря 2020 года № 162 «Об утверждении Правил регистрации актов о назначении, дополнительных актов о продлении сроков проверки и профилактического контроля и надзора с посещением субъекта (объекта) контроля и надзора и их отмены, уведомлений о приостановлении, возобновлении, продлении сроков проверки и профилактического контроля и надзора с посещением субъекта (объекта) контроля и надзора, изменении состава участников и представлении информационных учетных документов о проверке и профилактическом контроле и надзоре с посещением субъекта (объекта) контроля и надзора и их результатах».

Гражданское процессуальное право

1. Что такое судебные прения в гражданском процессе?

Прения – это наиболее важная и заключительная часть гражданского процесса, где стороны, анализируя ответы друг друга, представляют суду свое видение спора. Право первым выступить в прениях предоставляется истцу и его представителю. Затем выступают ответчик и его представитель. На стадии прений (которая обычно бывает перед самым вынесением решения) каждая из сторон должна подытожить все то, что наблюдала в процессе, и убедить суд, что именно в ее пользу следует вынести решение. На этой стадии важно дать оценку тем доказательствам и свидетельским показаниям, которые представлены противной стороной. Например, указать на то, что документы противоречат другим доказательствам по делу, подписаны неуполномоченным лицом и т. д. В ходе прений вопросы не задаются. Поскольку эта часть судебного процесса – наиболее значимая, решающая, именно подготовке выступлений в прениях следует уделить особое внимание. Выступления в прениях рекомендуется делать в письменном виде. Судебные прения регламентированы ст. 217 Гражданского процессуального кодекса Республики Казахстан.

2. Наше ТОО подало на другую компанию исковое заявление в суд о взыскании задолженности и неустойки. Однако после этого компания-ответчик добровольно оплатила нам сумму задолженности и неустойки и обратилась с просьбой об отзыве искового заявления. Что в этом случае надо делать?

В соответствии с пп. 9) п. 1 ст. 152 Гражданского процессуального кодекса Республики Казахстан, судья возвращает исковое заявление, если истцом заявлено о возвращении поданного им искового заявления. То есть в Вашем случае Вы должны будете подать соответствующее заявление о возвращении искового заявления в суд с указанием причин возврата. Рекомендуем Вам до подачи данного заявления в суд решить вопрос о возврате ответчиком уплаченной Вами государственной пошлины, о которой Вы не упоминали в своем вопросе.

Уголовно-процессуальное право

1. Что такое негласные следственные действия?

В соответствии с п. 12 ст. 7 Уголовно-процессуального кодекса Республики Казахстан (далее – УПК РК), негласное следственное действие – действие, проводимое в ходе досудебного производства без предварительного информирования лиц, интересов которых оно касается, в порядке и случаях, предусмотренных УПК РК. Суть предусмотренных уголовно-процессуальным законом негласных следственных действий (далее – НСД) заключается в проведении в рамках уголовного дела на досудебной стадии действий без предварительного информирования лиц, интересов которых они касаются. Целью проведения НСД является получение доказательств по делу. Основаниями для проведения НСД являются дела о преступлениях, санкция за совершение которых предусматривает наказание в виде лишения свободы свыше одного года либо дела по преступлениям, подготавливаемым и совершаемым преступной группой. Важным является возможность проведения НСД лишь в случаях, когда информация об обстоятельствах дела не может быть получена путем проведения иных следственных действий. Негласные следственные действия проводятся по инициативе органа досудебного расследования (прокурора, следователя или дознавателя), непосредственно осуществляющего производство по уголовному делу. Иные государственные органы и должностные лица таким правом не обладают.

Негласные следственные действия регламентируются главой 30 «Негласные следственные действия» УПК РК и нормативным постановлением Верховного Суда Республики Казахстан от 11 декабря 2020 года № 5 «О санкционировании негласных следственных действий». Порядок проведения негласных следственных действий

определяется Правилами проведения негласных следственных действий, утвержденными совместным приказом Министра финансов Республики Казахстан от 12 декабря 2014 года № 565, начальника Службы государственной охраны Республики Казахстан от 15 декабря 2014 года № 146, Председателя Агентства Республики Казахстан по делам государственной службы и противодействию коррупции от 18 декабря 2014 года № 62, Председателя Комитета национальной безопасности Республики Казахстан от 18 декабря 2014 года № 416 и Министра внутренних дел Республики Казахстан от 12 декабря 2014 года № 892, согласованным с Генеральным Прокурором Республики Казахстан.

2. Моя знакомая подвергается необоснованным оскорблениям и унижениям чести и достоинства со стороны бывшего мужа. При этом эти неоднократные оскорбления зачастую выражаются в неприличной форме и в присутствии свидетелей. Может ли она привлечь его к уголовной ответственности по ст. 131 (оскорбление) Уголовного кодекса РК и что ей для этого нужно сделать?

Согласно части 2 ст. 32 Уголовно-процессуального кодекса Республики Казахстан (далее – УПК РК), дела об уголовных правонарушениях предусмотренных ст. 131 («Оскорбление») Уголовного кодекса Республики Казахстан, считаются делами частного обвинения. Производство по этим делам начинается не иначе как по жалобе потерпевшего. Согласно части 1 ст. 408 УПК РК, частное обвинение возбуждается лицом (несколькими лицами) путем подачи в суд с соблюдением правил о подсудности жалобы о привлечении лица к уголовной ответственности. При подаче жалобы в орган дознания следователю или прокурору она подлежит направлению в суд. Также жалоба должна содержать наименование суда, в который она подана, описание события уголовного правонарушения, место и время его совершения с указанием доказательств, просьбу к суду о принятии дела к производству, сведения о лице, привлекаемом к уголовной ответственности, список свидетелей, которых необходимо вызвать в суд. Жалоба подписывается лицом, ее подавшим. Касательно данного случая можно сказать следующее: если Ваша знакомая примет решение о привлечении обидчика к ответственности, ей необходимо подать жалобу.

Уголовно-исполнительное право

1. Моего родственника осудили за совершение преступления к трем годам условно. Можно ли досрочно снять условный срок?

Досрочно снять условный срок можно только по истечении половины испытательного срока, который назначил суд. В соответствии с частью 1 ст. 64 Уголовного кодекса Республики Казахстан, если до истечения срока пробационного контроля условно осужденный своим поведением доказал свое исправление, суд по представлению органа, осуществляющего пробационный контроль, может постановить об отмене условного осуждения и о снятии с осужденного судимости. При этом условное осуждение может быть отменено по истечении не менее половины установленного срока. Согласно п. 1 ст. 1 Закона Республики Казахстан «О пробации», пробация – система видов деятельности и индивидуально определяемых мер контрольного и социально-правового характера, направленных на коррекцию поведения лиц, категории которых определены законом, для предупреждения совершения ими уголовных правонарушений. Целью пробации, в частности, является содействие в обеспечении безопасности общества путем ресоциализации (формирование у осужденного способности и готовности к жизни в обычных условиях общества) осужденного.

2. Хотелось бы знать, предусмотрены ли законом такие права осужденных, как соблюдение и обеспечение конфиденциальности при подаче жалоб и обращении в уполномоченные органы по правам человека?

В соответствии со ст. 14 Уголовно-исполнительного кодекса Республики Казахстан, в учреждениях и органах, исполняющих наказание, обеспечивается функционирование специальных почтовых ящиков для подачи осужденными обращений на неправомерные действия их должностных лиц. С периодичностью один раз в неделю обращения, поданные в почтовые ящики, изымаются прокурором с участием представителей администрации учреждения или органа, исполняющего наказание, о чем составляется акт. Специальные почтовые ящики устанавливаются на территории и в помещениях учреждений и органов, исполняющих наказание, в доступных для осужденных местах. Обращения осужденных к аресту, лишению свободы, смертной казни, адресованные в государственные органы, осуществляющие контроль

и надзор за деятельностью учреждений и органов, исполняющих наказания, а также Уполномоченному по правам человека в Республике Казахстан, контролю не подлежат и не позднее одних суток направляются адресату.

Военное право

1. Я офицер запаса, в армии не служил. В данный момент меня призывают на службу в войска по контракту. Могу ли я отказаться от призыва по контракту согласно закону?

В соответствии со ст. 32 Закона Республики Казахстан «О воинской службе и статусе военнослужащих», офицеры запаса в возрасте до двадцати девяти лет, годные к воинской службе, призываются в мирное время на основании постановления Правительства Республики Казахстан для прохождения воинской службы на должностях офицерского состава по заявкам уполномоченных органов. На воинскую службу сроком на два года призывают офицеров запаса, годных к воинской службе и не прошедших ее, для прохождения воинской службы на должностях офицерского состава. Таким образом, если Ваш возраст до двадцати девяти лет, медицинская комиссия признала Вас годным для прохождения воинской службы и других законных оснований для освобождения от призыва у Вас нет (ст. 35, 36 Закона), Вы не имеете право отказаться от призыва в войска по контракту для прохождения воинской службы.

2. Как можно охарактеризовать Военную доктрину Республики Казахстан?

Военная доктрина Республики Казахстан представляет собой систему взглядов на обеспечение военной безопасности государства, предотвращение войн и вооруженных конфликтов, развитие военной организации, применение Вооруженных Сил, других войск и воинских формирований. Военная доктрина Республики Казахстан (далее – Военная доктрина) утверждена Указом Президента Республики Казахстан от 29 сентября 2017 года № 554. В ней, в частности, говорится, что Военная доктрина Республики Казахстан представляет собой систему официально принятых в государстве взглядов на обеспечение военной безопасности и оборону Республики Казахстан. В Военной доктрине с учетом возможных военных угроз Республике Казахстан определены основные направления государственной дея-

тельности в военно-политической, военно-стратегической и военно-экономической сфере, по мобилизационной подготовке государства, а также основные меры по развитию военной организации Республики Казахстан. Военная доктрина носит оборонительный характер и отражает приверженность Республики Казахстан к приоритетному использованию для защиты национальных интересов дипломатических, политических, правовых, экономических и других невоенных средств. Применение военной силы Республикой Казахстан предусматривается при исчерпании возможностей невоенными средствами обеспечить военную безопасность государства.

Медицинское право

1. Моему отцу по медицинским показаниям понадобилось лечение в лечебном стационаре на платной основе. Предусмотрен ли какой-либо ведомственный нормативный акт по данному вопросу?

Ваш вопрос регулируется приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан от 29 октября 2020 года № КР ДСМ-170/2020 «Об утверждении правил оказания платных услуг субъектами здравоохранения и типовой формы договора по предоставлению платных медицинских услуг (помощи)» (далее – Правила). В п. 4 Правил указано, что медицинская помощь, предоставляемая на платной основе (платные медицинские услуги), оказывается субъектами здравоохранения на договорной основе. Типовая форма данного договора указана в приложении 2 к настоящему приказу.

2. Как известно, с 1 февраля 2021 года в Казахстане стартует вакцинация от коронавирусной инфекции. Будет ли вакцинация в Казахстане обязательной и принудительной?

Вакцинация в Казахстане является добровольной. Согласно ст. 77 Кодекса Республики Казахстан «О здоровье народа и системе здравоохранения», любая медицинская процедура, в том числе и вакцинация, проводится только с информированного согласия прививаемого. Административной или уголовной ответственности за отказ от вакцинации в Казахстане не предусмотрено, любые притеснения будут являться незаконными.

Подписка-2021

Если вы не оформили подписку на наш журнал, то на 2021 год можно подписаться через редакцию журнала, АО «Казпочта», ТОО «Агентство «Евразия Пресс», ТОО «Эврика-Пресс», ТОО «Express Press Astana».

Подписной индекс – 75845
Телефон редакции: 8 (727) 262-06-12
E-mail: info@gossluzhba.kz

Почему важно оформить подписку прямо сейчас?
Наш журнал – это:

- освещение жизненно важных ситуаций с позиции действующего законодательства Республики Казахстан, столкнуться с которыми может каждый;
- ответы на вопросы граждан и юридических лиц, а также на вопросы представителей различных профессий: бухгалтеров, юристов, сотрудников кадровой службы и т. д., связанные с их деятельностью или занимаемой должностью в государственных органах и негосударственных организациях;
- возможность постановки вопроса по своей проблеме и получения совета по ее разрешению.

ХОРОШИЙ СОВЕТ НЕ ИМЕЕТ ЦЕНЫ!

ГОССЛУЖБА.KZ

ИНФОРМАЦИОННОЕ АГЕНТСТВО

<http://gossluzhba.kz>

«Мемлекеттік қызмет – Государственная служба» баспасы еліміздің және әлемнің мемлекеттік қызметін өзінің басымдығы етіп таңдап алып, digital-кеңістікте ҚР мемлекеттік қызметінің имиджін арттыру миссиясын жалғастыруда.

Енді журналдың жаңа санын күте жүріп, маңызды жаңалықтарды қадағалауды жалғастыра беруге және мемлекеттік сала ағымдарының көкейтесті сәттерін қадағалап отыруға болады, бұл алуан түрлі бағыттар бойынша күннің ақпараттық-саяси келбетін көрсетуге мүмкіндік береді.

Мемқызмет.kz ақпараттық агенттігі — бұл

- ақпараттың дұрыстығы
- көкейтесті контент
- оқиғаларды ақиқат баяндау
- жаңалықтар, эксклюзив сұхбаттар
- талданбалы материалдар
- қызықты мақалалар
- арнайы жобалар

Редакцияның мекенжайы:

050013, Қазақстан Республикасы, Алматы қ., Желтоқсан 177а

+7 (701) 888 54 49

e-mail: info@gossluzhba.kz

Издательство «Мемлекеттік қызмет – Государственная служба, выбрав своим приоритетом государственную службу страны и мира, продолжает миссию повышения имиджа государственной службы РК в digital-пространстве.

Теперь в ожидании свежего номера журнала можно продолжать следить за важными новостями и отслеживать тенденции государственной сферы в момент актуальности, что позволяет отобразить информационно-политическую картину дня по самым разным направлениям.

Информационное агентство Госслужба.kz — это

- достоверность информации
- актуальный контент
- объективное освещение событий
- новости, эксклюзивное интервью
- аналитические материалы
- интересные статьи
- спецпроекты

Адрес редакции:

050013, Республика Казахстан, г. Алматы, Желтоқсан 177а

+7 (701) 888 54 49

e-mail: info@gossluzhba.kz

Байыпты кеңеске баға жетпейді!

Хороший совет не имеет цены!

2021 жылға ЖАЗЫЛУ ПОДПИСКА на 2021 год

«ЗАң КОНСУЛЬТАЦИЯЛАРЫ» журналы

мемлекеттік және орыс тілдерінде 2002 жылдан бастап шығады

- Құқықтың барлық салалары бойынша 100 беттен астам толық ақпарат.
- Күнделікті өмірде баршаны толғандыратын сұрақтарға жауаптар.
- Маңызды немесе шұғыл шешімдер қабылдау үшін қажетті ақпарат.
- Кәсіби деңгейді арттыру.

Мерзімділігі – 2 айда 1 рет **Жазылу индексі – 75845**

Журнал «Юридические консультации»

издается на государственном и русском языках с 2002 года

- Более 100 страниц полной информации по всем отраслям права.
- Ответы на вопросы, волнующие всех в повседневной жизни.
- Информация, необходимая для принятия важных или срочных решений.
- Повышение профессионального уровня.

Периодичность - 1 раз в 2 месяца **Подписной индекс – 75845**

**ЖАЗЫЛУ
БАҒАСЫ
БҰРЫНҒЫША!**

МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТ

мемлекеттік және орыс тілдерінде 2004 жылдан бастап шығады.

- Журнал мемлекеттік қызметтегі мамандарға, шешім қабылдау процесіне тартылған әр түрлі басқару деңгейлеріндегі басшыларға, сондай-ақ көпшілік оқырмандарға арналған. Басылымда мемлекеттік қызметті дамытуға және жетілдіруге байланысты мәселелер кеңінен жарияланады.

Мерзімділігі – тоқсанда 1 рет **Жазылу индексі – 75578**

ГОСУДАРСТВЕННАЯ СЛУЖБА

издается на государственном и русском языках с 2004 года.

- Журнал предназначен для специалистов, занятых на госслужбе, руководителей различных уровней управления, вовлеченных в процесс принятия решений, а также для широкого круга читателей. В издании освещается широкий круг вопросов, связанных с развитием и совершенствованием госслужбы.

Периодичность - 1 раз в квартал **Подписной индекс – 75578**

**СТОИМОСТЬ
ПОДПИСКИ
ПРЕЖНЯЯ!**

Жазылымды сіздер «Қазпоштада», «Эврика Пресс»-те, «Евразия Пресс»-те «Express Press Astana» ЖШС ресімдей аласыздар.

Оформить подписку вы можете в АО «Казпочта», «Эврика Пресс», «Евразия Пресс», ТОО «Express Press Astana».

+7 (727) 262 06 12

info@gossluzhba.kz